

časopis obyvateľov obce Močenok

MOČENOK

Číslo 11

November 2008

XV. ROČNÍK

**Úspešný projekt
za 33 miliónov pre ZS**

Budovanie prírodného klziska

Euromena sa blíži

Najnovšie úspechy Karate Močenok

Návšteva u seniorov

ECHORÁDIO v Močenku

INSITA 2008

LAN párty

Úspešní karatisti

foto: Stefan Mori

Pozvánky	3
Uznesenie zo zastupiteľstva	4-5
Aktuality z obce	6
Úspešný projekt za 33 miliónov pre ZŠ	6
Budovanie prírodného klziska	6
Starosti - radosti	7
Investičné akcie	8
DD s ponukou	8
Koniec marg. projektu	9
Jeseň a práce v záhradkách .	10
Zber zeleného odpadu	10
Euromena sa blíži	11
Odpad v obci	12
Nahrávka Echorádia	12
Návšteva u seniorov	13
Insita 2008	13
Holubári bilancovali	14
Spoločenská kronika	15
Inzercia	16-17
Vznik, zánik a znovrodenie močenského dekanátu I. ...	18
Úspechy Karate Močenok ...	18

Titulka: Jeseň v Močenku.

Foto: Foto-colour PESTRA Močenok
Strana č. 2: Fotoreportáž

MOČENOK

- informačný a inzertný mesačník
obce Močenok

Vydáva: Obec Močenok.

Šéfredaktorka: **Gabriela Borzová.**

Redaktorka: **Ing. Marcela
Lencéšová.**

Jazyková úprava:

Mgr. Eva Čierniková.

Redakcia: Kultúrne stredisko,

Školská ulica 1690, 951 31 Močenok,

tel. 037/ 6552241, 037/ 6552330,

fax: 037/ 6552241,

e-mail:

kulturamocenok@močenok.sk

Náklad: 1450 ks, Registračné číslo:

6/1998/X002270 OU ŠaIa

Grafický dizajn a tlač:

Pavol Deglovíč

Vydavateľstvo PATRIOT

0905 259 609.

www.patriot-pd.sk

www.pantercomp.sk

www.dobrefoto.sk

Redakcia nezodpovedá za

pravdivosť údajov uverejnených v

inzerátach a platených oznamach

a vyhradzuje si právo krátiť a

upravovať jednotlivé príspevky.

© 2008

Balíčky a rozprávka od sv. Mikuláša

Pracovníci kultúrneho strediska
pozývajú všetky deti

na stretnutie so
sv. Mikulášom, ktoré sa uskutoční
dňa **7. decembra 2008 v nedeľu**
o **15.00 h** v kultúrnom dome (kino).

So svojím programom sa vám pred-
staví Divadlo bez opony z Banskej
Bystrice s rozprávkou
„O vlkovi, ktorého rozboleli zuby.“
Sv. Mikuláš bude rozdávať aj balíčky
plné sladkých dobrôt.

Pod'akovanie

FS Močenčanka pod vedením Márie
Sabovej touto cestou úprimne ďa-
kuje vedeniu Poľnohospodárskeho
družstva Močenok za finančný dar,
ktorý poskytli na nákup číziem pre
folklórnu skupinu.

ĎAKUJEME!

Vedenie Základnej školy v Močen-
ku ďakuje v mene svojich žiakov
pani Anne Lenickej za podarovanie
pomôcok na vyučovanie chémie
a prírodopisu. Ide o hodnotný vecný
dar a je krásne, že v dnešných ča-
soch nájdeme človeka, ktorý myslí
aj na iných a podelí sa s tým, čo má,
s inými. Vďaka, pani Anka!

Uzávierka decembrového čísla Časopisu Močenok bude 8. decembra 2008.
Redakcia oznamuje všetkým svojim prispievateľom, že príspevky prijímame napísané rukou,
na počítači alebo zaznamenané na hocičomtom médiu ako je disketa, CD alebo
USB – pamäťový kľúč a taktiež e-mailovou poštou na adresu:
kulturamocenok@močenok.sk Nevyžiadané príspevky nevraciam.

Medovníková krása

Pracovníci Kultúrneho strediska
v Močenku pozývajú všetky deti,
mládež, ale i dospelých, ktorí majú
záujem stráviť príjemnú predvianoč-
nú atmosféru výzdobou perníčkov,
že zdobenie sa uskutoční dňa **4. de-
cembra 2008 o 17.00 h** v kultúrnom
stredisku. Tešíme sa na Vás.

Vianočná výstava spojená s predajom

Pracovníci kultúrneho strediska
v Močenku Vás pozývajú na nákup
medovníkov, výšiviek, obrusov
s vianočným motívom, vianočných
ikebán a rôznych vianočných ozdôb.
Predávať sa bude od **15.12 do 18.12.**
2008 v čase od 10.00 do 17.00 h v kul-
túrnom stredisku na poschodí.

Príde sv. Mikuláš

Po uliciach bude sv. Mikuláš chodiť
v piatok 5. decembra 2008 v čase
od 9.00 h do 16.00 h. Spravidlo pôj-
de z kultúrneho strediska po Ulici
Švábska, Nitrianska, Sv. Gorazda,
Školská a navštívi niektoré význam-
né firmy a zariadenia v obci.

Futbalový turnaj

Kultúrne stredisko pozýva všetkých,
ktorí majú záujem o futbal, že dňa
6. decembra sa uskutoční Vianočný
turnaj vo futbale o pohár starostu
obce. Začiatok turnaja je o 9.00 h
v Športovej hale v Močenku.

Príde KRISTUS SPASITEĽ náš

Pracovníci kultúrneho strediska Vás
pozývajú na vianočný koncert pod
názvom „Príde Kristus Spasiteľ náš“.
V programe sa Vám predstavia spe-
váčka Darinka Laščiaková, Vladimír
Dobrik, ľudová hudba Miroslava
Dudíka. Koncert sa uskutoční dňa
14. decembra 2008 o 17.00 h v kostole
sv. Klementa v Močenku.

Vianočná akadémia

Pedagógovia a žiaci Základnej
školy v Močenku, Vás pozývajú na
VIANOČNÚ AKADEMIU, ktorá sa
uskutoční dňa 21. decembra 2008 o
16.00 h v Kultúrnom dome Moče-
nok.

Uznesenie z 20. riadneho zasadnutia OcZ v Močenku konaného dňa 13. novembra

Obecné zastupiteľstvo v Močenku:

A/ Berie na vedomie:

Uznesenie č.447/2008

Kontrolu plnenia uznesení a konštatuje, že uznesenia č.362/2008,č.446/2008, boli splnené a uznesenia č.428/2008 a č.445/2008 trvajú.

Uznesenie č.448/2008

Správu o činnosti Komisie na ochranu verejného záujmu, ktorú predložil Roman Urbánik -predseda komisie.

Uznesenie č.449/2008

Oboznámenie OcZ s integrovanou stratégiou rozvoja územia VĽA Romanum.

B/ Neschvaľuje:

Uznesenie č.450/2008

Návrh poslancu Urbánika zrušiť uznesenie č. 439/2008 na prešetrenie stavu vo vyúčtovaní nájomného na zdravotnom stredisku za 2005-2006.

Za: 4- Jolana Lenčošová, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš

Proti: 3- Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Juraj Lenický

Zdržal sa: 2- Ľuboš Blažo, Peter Kohút

Uznesenie č.451/2008

Návrh poslancu Petra Kohúta na prevádzkovanie sály do 30.6.2009

Za: 2- Peter Kohút, Juraj Lenický

Proti: 6- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Jolana Lenčošová, Jozef Šuvada, Roman Urbánik

Zdržal sa: 3- Marek Mesároš, Peter Sýkora, Ernest Vereš

Uznesenie č.452/2008

Návrh poslancu Juraja Lenického na spracovanie VZN o spracovaní, novelizácii a úprave VZN.

Za: 4- Ľuboš Blažo, Zuzana Horváthová, Juraj Lenický, Jolana Lenčošová

Proti: 7- Jozef Horváth, Peter Kohút, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš

Zdržal sa: 0

C/Schvaľuje:

Uznesenie č.453/2008

Program rokovania tak ako bol predložený starostom obce.

Za: 8- Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčošová, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Uznesenie č.454/2008

Na návrh starostu obce za overovateľov zápisnice z 20. riadneho zasadnutia OcZ poslancov: Jozefa Šuvadu a Romana Urbánika.

Za: 8- Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčošová, Jozef Šuvada, Ro-

man Urbánik, Ernest Vereš

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Uznesenie č.455/2008

Na návrh starostu obce návrhovou komisiu v zložení: Zuzana Horváthová-predseda komisie, Jozef Horváth a Jolana Lenčošová - členovia komisie.

Za: 8- Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčošová, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Uznesenie č.456/2008

Návrh poslancu Mareka Mesároša prevádzkovať spoločenskú sálu obcou na dobu neurčitú.

Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčošová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Uznesenie č. 457/2008

Návrh poslancu Jozefa Šuvadu zachovať pracovnú pozíciu v spoločenskej sále na dobu neurčitú aj po 1.1.2009.

Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčošová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Uznesenie č.458/2008

Návrh na zloženie inventarizačných komisií tak ako bol predložený v materiáloch na OcZ na vykonanie inventarizácie majetku obce k 30.11.2008.

Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčošová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Uznesenie č.459/2008

Vo funkcii valného zhromaždenia Kabel TV, s.r.o. Močenok komisiu na vykonanie inventarizácie majetku Kabel TV tak, ako bola predložená.

Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčošová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Uznesenie č.460/2008

Návrh poslancu Urbánika zvoliť mimoriadne zasadnutie OcZ k VZN č.9/2008, ktorým sa určujú sadzby nájomného za nebytové priestory a pozemky na 27.11.2008.

Za: 8- Ľuboš Blažo, Peter Kohút, Jolana Lenčošová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš

Proti: 1- Jozef Horváth

Zdržal sa: 2- Zuzana Horváthová, Juraj Lenický

Uznesenie č.461/2008

Návrh poslancu Mareka Mesároša na zapracovanie pripomienok poslancu Urbánika na explicitné vymenovanie prípadov poskytnutia opatrovateľskej služby, ak sa jednej matke súčasne narodili tri a viac detí alebo v priebehu dvoch rokov sa opakovane narodili dvojčatá a to do dovŕšenia troch rokov veku detí, zmeny článku 3 bod 5, pripomienok poslancu Blažu a odporúčenia OR na zaokrúhlenie jednotlivých sadzieb.

Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčošová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Uznesenie č.462/2008

VZN č.10/2008 o spôsobe určenia úhrady a výške úhrady za opatrovateľskú službu s úpravami, ktorú navrhli Obecná rada a poslanci Roman Urbánik a Ľuboš Blažo.

Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčošová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Uznesenie č.463/2008

Návrh poslancu Petra Sýkora, aby bol návrh tvorby všeobecne záväzných nariadení zaradený do rokovacieho poriadku.

Za: 7- Jozef Horváth, Peter Kohút, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef

Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 3- Ľuboš Blažo, Juraj Lenický,
 Jolana Lenčesová
 Zdržal sa: 1- Zuzana Horváthová

Uznesenie č.464/2008

Návrh OR na vyplatenie druhých 50% príspevku pre Misiu lekárov v Afrike v zmysle uznesenia č. 257/2008.
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

Uznesenie č.465/2008

Ziadosť Heleny Šimkovej o vydanie vyhlásenia, že obec Močenok nemá výhrady ku vzniku vlastníckeho práva v zmysle žiadosti.
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

Uznesenie č.466/2008

Ziadosť Jozefa Rábeka, Štefana Rábeka a Mgr. Heleny Šuvadovej o vydanie vyhlásenia, že obec Močenok nemá výhrady ku vzniku vlastníckeho práva v zmysle žiadosti.
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

Uznesenie č.467/2008

Navýšenie rozpočtu Materskej školy v Močenku o 50560,- Sk v rámci rozpočtu obce na rok 2008 z rezervy rozpočtu.
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

Uznesenie č.468/2008

Návrh OR na vstup obce do Nitrianskeho regionálneho združenia obcí – ZMOS a s úhradou príspevku podľa stanov združenia.
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

Uznesenie č.469/2008

Návrh OR na poskytnutie mimoriadnej dotácie vo výške 100000,- Sk pre HK Junior Močenok v rámci rozpočtu obce na rok 2008 z rezervy rozpočtu.
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Ju-

raj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

Uznesenie č.470/2008

Zmenu v poplatkoch za odvoz odpadových vôd v fyzických a právnických osôb po 30.6.2009 na základe vykonanej analýzy v II. Q 2009.
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0
 Uznesenie č.471/2008
 Doplnenie návrhu poplatkov za prenájom športovej haly na celodenné podujatia, viac ako 8 hod. pre cudzích vo výške 300,- Sk.
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

Uznesenie č.472/2008

Schvaľuje návrh poplatkov za služby a cenovú mapu obce od 1.1.2009 so zapracovaním uznesení č.470/2008 a č.471/2008.
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

Uznesenie č.473/2008

Ziadosť Heleny Horváthovej o vydanie vyhlásenia, že obec Močenok nemá výhrady ku vzniku vlastníckeho práva v zmysle žiadosti.
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

D/ Ukladá:

Uznesenie č.474/2008

Na základe návrhu poslancu Jozefa Horvátha hlavnému kontrolórovi preveriť hospodárenie spoločenskej sály od 1.1.2008 do 31.10.2008
 T: decembrové zastupiteľstvo
 Z: v texte
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0
 Uznesenie č.475/2008
 Na návrh poslancu Mareka Mesároša predkladať výsledky hospodárenia spoločenskej sály v poľnohosp. infra-

loch. T: 30.6.,31.12.
 Z: prednosta úradu
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

Uznesenie č.476/2008

Predsedom komisie mládeže a športu a komisie kultúry, vzdelávania a ochrany kultúrnych pamiatok na spoločnom rokovaní rokovat o pripomienkach poslancu Romana Urbánika k návrhu VZN č.11/2008 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce Močenok tak, aby nový návrh bol predložený na mimoriadnom zasadaní OcZ.
 T: 27.11.2008. Z: v texte
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

Uznesenie č.477/2008

Na návrh OR komisií výstavby a investičného rozvoja určí vhodnú lokalitu na prenájom pozemku pod stánok na predaj zmrzliny a tento predložiť na decembrovom zasadaní OcZ.
 T: v texte
 Z: predseda komisie
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

Uznesenie č.478/2008

Na návrh OR komisií finančnej stanoví predajnú cenu za nepotrebné majetok obce - požiarnu Aviu a návrh predložiť na decembrovom zasadaní OcZ.
 T: v texte
 Z: predseda komisie
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

E/ Súhlasi:

Uznesenie č. 479/2008

So začlenením obce Močenok do územia verejného – súkromného partnerstva MAS /program Leader/ v rámci Programu rozvoja vidieka pre roky 2007 – 2073
 Za: 11- Ľuboš Blažo, Jozef Horváth, Zuzana Horváthová, Peter Kohút, Juraj Lenický, Jolana Lenčesová, Marek Mesároš, Peter Sýkora, Jozef Šuvada, Roman Urbánik, Ernest Vereš
 Proti: 0
 Zdržal sa: 0

Aktuality z obce:

- Počas posledného októbrového víkendú sa opäť zmenil čas. Zo soboty 25. októbra na nedeľu 26. októbra 2008 sa menil letný čas na zimný. O 3.00 h nad ráno sme si hodinky posunuli o hodinu späť, čiže na 2.00 hodinu.
- Prvá etapa budovania chodníka v Mlynskej ulici je dokončená a pripravená na používanie. Ďalšia etapa budovania chodníkov smerom do Chalúp a Rokošovej bola ukončená začiatkom mesiaca november.
- Pracovníci obce v uplynulých dňoch zrekonstruovali jestvujúce obrubníky v Vinohradskej ulici. Počas dažďov sa tu tvorili mláky vody, pretože nízke obrubníky nezabraňovali priesaku vody k najbližšej nehnuteľnosti, čím sa systematicky ničilo podložie domu a spôsobovalo vlhnutie celého objektu. Pracovníci obce zvýšili obrubníky, čím docielili odtok dažďovej vody z Vinohradskej ulice.
- Pracovníci v aktívnej činnosti sa tak ako počas celého roka starajú aj počas jesene o kultúrny vzhľad obce. V uplynulých dňoch vysadili živými kvetmi verejný priestranstvo v centre obce.
- Koncom októbra sa uskutočnila kolaudácia kotolne v základnej škole. Kotolňa po rekonštrukcii funguje od začiatku vykurovacieho obdobia a zabezpečuje vykurovanie pavilónov školy.

- Koncom októbra pracovníci obce dokončili maľovanie interiéru stolnotenisej herne, ktorá bude teraz vyzeráť opäť reprezentatívnejšie.
- Počas posledného októbrového víkendú neznámy pachateľ poškodil ochranné zábradlie na križovatke ulíc sv. Gorazda a Mlynská. Zábradlie pôvodne zapuztené v obrubníkoch na okraji cestnej komunikácie a chodníka zostalo vytrhnuté a odložené do verejnej zelene.
- Počas posledného októbrového víkendú sa konal v kostole sv. Ladislava v Topoľčanoch Prehliadkový koncert speváckych zborov a chrámových speváckych skupín Nitrianskeho samosprávneho kraja. Koncertu sa zúčastnilo 8 speváckych zborov a skupín medzi nimi i Ženský spevácky zbor Cantica z Močenku. Močenský zbor bol porotou opäť vysoko hodnotený.

Úspešný projekt za 33 miliónov pre ZŠ

Začiatkom roka 2008 spracovala obec projekt na rekonštrukciu základnej školy. Projekt bol na Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja podaný takmer v polovici roka a v týchto dňoch je už známe rozhodnutie riadiaceho orgánu.

„Naša žiadosť bola úspešná a bola nám schválená dotácia vo výške 32,8 milióna korún. Súčasťou pravidiel tejto dotácie je aj spoluúčasť obce vo výške 5%“, informoval starosta obce Močenok Ing. Marián Borza. Spoluúčasť 5% predstavuje čiastku približne 1,7 milióna korún a obec ju v uplynulých týždňoch do rekonštrukcie školy už investovala. Tieto investície budú pri realizácii vlastnej akcie zohľadnené. „Škola, ktorá má päť pavilónov ako naša, určite tieto peniaze veľmi rýchlo pohltí,“ – skonštatovala riaditeľka školy **Mgr. Gabriela Lovosová**. „Nesmierne nás však tento úspech teší, pretože z médií verejnosť určite vie, že nie každému sa to podarí, respektíve veľmi málo komu sa podarí získať financovanie takéhoto projektu. Chcem sa srdečne poďakovať všetkým na čele s pánom starostom, ktorí sa o úspešnosť projektu zaslúžili.“

Úspešný projekt ošetruje celkovú obnovu exteriérov a intereriérov budov školy, ktorá má v ďalšom období zabezpečiť podstatnú úsporu energií a modernizáciu vyučovacieho procesu. „Plánujeme komplexnú výmenu okien, zateplenie všetkých objektov školy, dokončenie rekonštrukcie

kotolne a ostatných zariadení,“ – spomenul niektoré z plánovaných prác starosta obce **Ing. Marián Borza**. „Bude sa meniť aj interier v objektoch a najmä v učebniach školy,“ dodal starosta obce. Obec sa v nasledujúcom období bude pri realizácii pro-

jektu riadiť podmienkami vyhlasovateľa programu na modernizáciu škôl, ktorým je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja. Zabezpečí verejnú obstarávanie na dodávateľa prác, s ktorým následne uzatvorí zmluvu, na základe ktorej bude možné začať so samotnou realizáciou. Prvé práce by sa mohli podľa slova starostu začať realizovať v prvom štvrťroku budúceho roka: „Podstatnú časť prác chceme realizovať v letných mesiacoch, počas letných prázdnin tak, aby sme v čo najmenšom rozsahu ovplyvnili vyučovací proces.“ Predpokladané ukončenie prác je naplánované na záver augusta 2009 tak, aby sa školský rok 2009/2010 začínal už v kompletné zrekonstruovaných priestoroch.

Budovanie prírodného klziska

V Močenku sa v lokalite pri miestnom potoku začalo koncom októbra s budovaním prírodného klziska s rozmermi 100 x 36 metrov.

„Táto investičná akcia bola zaradená do rozpočtu obce pre tento rok. Cieľom bolo vybudovať plochu tak, aby sme využili vhodné prírodné podmienky a naši mladí ľudia sa mohli športovo vyžiť vtedy, keď táto plocha zamrzne,“ oboznámil nás s témou starosta obce Močenok Ing. **Marián Borza**.

Prírodné klzisko bude napúšťané vodou z Dlhého kanála prostredníctvom prírodného kanála s vybudovanou haťou. Ornica

z realizovaných zemných prác bude použitá na vytvorenie prírodných mantinelov a v rámci prác bude vybudovaný aj prístup na klzisko. „Teraz vybudujeme len príslušnú plochu s tým, že v ďalšom období

máme zámer doplniť túto plochu o osvetlenie a lavičky tak, aby sa mohla ľadová plocha využívať aj vo večerných hodinách,“ doplnil informácie starosta obce. V tomto roku sa na realizáciu prírodného klziska

v Močenku preinvestuje 100 000 korún, zostáva zariadiť už iba poslednú drobnosť – zabezpečiť pre korčuliarov počas zimných mesiacov teploty pod nulou!

Starosti - radosti

Močenská škola vychovala počas svojej existencie celú generáciu schopných a šikovných ľudí. V súčasnosti ju navštevujú už tnucci tých žiakov, ktorí zasadli v roku 1963 do jej lavíc po prvýkrát. No akosi sa zabúdalo, že aj škola starne, že je opotrebovaná, že čo vyhovovalo nám, už nestačí našim deťom.

Od roku 2000, keď som s p. zástupkyňou Čiernikovou prevzala vedenie školy, každý rok sme upozorňovali na technické nedostatky v prevádzke, na vybavenie, ktoré sa stále kazilo, mešlo kúrenie, zato voda tiekla všade. Opravili sme desať okien, dvoasť tabulí nám vypadlo z práchnivých rámov, dali sme do poriadku uniónerie olemki a malovku, polepili sme strechy, vzápätí nám zatieklo, praskalo potrubie, plesnili steny, kontroly z hygieny nám hrozili zatvorením školy, lebo sa báli (a oprávne) možnosti úrazu detí alebo zamestnancov v nevyhovujúcich podmienkach, atď.

Prosili sme, napísali stohy žiadostí, nafotili a nafilmovali sme tie najhoršie miesta v škole, starostovia chodili na príslušné úrady so žiadosťami o dotácie a celých osem rokov NIC! Raz nebola dobrá vôľa, inokedy chýbali financie, potom boli uprednostnení iní uchádzači. Pritom sme spĺňali všetky ukazovatele – veľká škola, dostatočný počet žiakov, kvalitné výsledky vo výchovno-vzdelávacom procese, perfektné vypracovaný projekt na rekonštrukciu a stále NIC.

A škola pomaly chátrala a jej stav sa stále zhoršoval. Tie problémy, ktoré sme mohli odstrániť, tie sme pomaly riešili svojpomocne a s pomocou zamestnancov obecného úradu – osvetlenie, podlahy a vybavenie tried, telocvičňa, šatne, vchodové dvere, zeleň v areáli...

Niektoré problémy, ktoré mal riešiť samotný projekt a dotácie, nepočkali. Jednoducho prestali fungovať kotly plynového kúrenia a začali vypadávať okná z rámov.

Konečne nám na jar svítila nádej. Pán starosta Ing. Marián Borza sa riadne „obul“ do celej záležitosti. Podľa jeho slov je škola vizitkou obce a má slúžiť občanom obce. Nemieni byť zbytočne vyčkávať a začal celú záležitosť rôzne riešiť. Zapojil do procesu preradenia projektu rekonštrukcie základnej školy tých najlepších odborníkov. Požiadal ľudí, ktorí mu mohli ulahčiť riešenie kritické situácie, o pomoc. Poveril svojich kolegov v úrade, aby striehli na správny moment pri prihlasovaní konaní a hlavne bol tmer denne v Bratislave na príslušných miestach, kde sa rozhodovalo o celom našom projekte.

Len tak sme sa mohli tešiť z úspešného zaradenia nášho projektu do schvaľovacieho procesu a pred týždňom z jeho schválenia. Veru, naša stará škola sa môže tešiť, lebo sme dostali dotáciu 33 miliónov eur, a so spoluúčasťou obce takmer 35 miliónov (tá už začala, keď nám začal obecný úrad rekonštruovať kotolňu a vymenili nám tie najkritičnejšie okná). Tak po starostiach prišli radosti. Aj keď musíme počkať, kým prejde obdobie vyplývajúce zo zákonnej lehoty, aj keď budeme mať obmedzenú prevádzku, rátame s hlavným ťažiskom prácu v období letných prázdnin. Čiže po radostiach prídu znovu starosti, ale výsledkom bude krásna a perfektné vybavená škola, v ktorej sa budú deti dobre cítiť a svojimi výsledkami sa dokážu v budúcnosti dobre uplatniť. Takže nás znovu čakajú radosti. A za to patrí vďaka najmä súčasnému vedeniu obce.

Vďaka, pán starosta a vďaka všetkým, čo sa akýmkoľvek spôsobom pricinili o úspešný výsledok priznania dotácie na rekonštrukciu Našej - Vašej školy.

Mgr. G. Lovasová, riad. školy

OSPRAVEDLNENIE

Vedenie KF 52-46 Močenok sa týmto ospravedľuje občanom za neuskutočnenie Filatelistickej výstavy MAXIMAFÍLIA MOČENOK 2008. V dňoch 20.-23.11.2008, počas Osláv Močenských hodov pri príležitosti sviatku sv. Klementa, bola naplánovaná horeuvedená výstava. Vedenie KF 52-46 chcelo umožniť občanom účasť na špeciálnej výstave ojedinelej na Slovensku.

Maximafília je špecifický smer filatelie, málo rozšírený, doposiaľ takmer neznámy. Keďže je nedostatok filatelického materiálu, aj vybudovaných výstavných exponátov je pomerne málo a sú vzácne.

Počas prípravy výstavy nám z Maximafílie Slovensko oznámili, že z vážnych zdravotných dôvodov vystavovateľov museli odvolať účasť exponátov na výstave v Močenu, za čo sa veľmi ospravedľovali. Vedenie KF 52-46 sa pripúšťa v budúcnosti zabezpečiť spomínanú výstavu v Močenu.

Josef Kútny
KF 52-46

• Sviatok všetkých svätých a Pamiatka zosnulých znamenali aj v našej obci zvýšený pohyb návštevníkov cintorínov. Množstvo ľudí si počas prvého novembrového vikendu spomalo na svojich blízkých zosnulých. O ich záujme a láske k tým, ktorí už nie sú medzi nami, svedčili nádhérne vyzdobené hroby a tisíce horiacich sviec. Sviatkom dokonca prialo aj slnečné počasie, ktoré ešte umocnilo slávnostnú atmosféru.

• Vandi a neporiadna mládež sa a verejnosti a verejnému domu a obecného úradu prejavujú pravidelne počas každého vikendu. Neporiadok, smeti, rozbité fľaše od alkoholu, obaly od pizze alebo dokonca oblečenie upratujú po nich pracovníci obce a pracovníci v aktívnej činnosti pravidelne každý pondelok ráno.

• Začiatkom novembra sa na prístavbe sociálnej časti budovy športovej haly začalo s budovaním krovu. Zhotovenie krovu a následná pokládka strešnej krytiny zabezpečí do prichodu nepriaznivého počasia a mrazov zakrytie stavby.

• Takmer v polovici novembra sa v našej obci uskutočnilo ďalšie stretnutie členov mikroregiónu Via Romanum k projektu Leader. Rokovanie sa týkalo založenia miestnej akčnej skupiny a pripomienkovania pripravovaného projektu na získanie financií na rozvoj regiónu.

• Počas druhej novembrovej nedele sa v kostole v Hornej Kráľovej uskutočnila slávnostná posviacka drevenej plastiky predstavujúcej svätého Joachima, otca Panny Márie z dielne majstra rezbára Roberta Žilíka. Dvojicu plastik – svätú Annu a svätého Joachima zhotovil majster Žilík na objednávku močenského rodáka Michala Karlubika

• Tradičný neporiadok bol v areáli kultúrneho domu aj po druhom novembrovom vikende. Ku klasickým odpadkom – papierom, rozbitým fľašiam a zvratkom však pribudla ešte vysypaná zemiina z ťažkej betonovej nádojby na kvety.

Investičné akcie obce

Začiatkom novembra sa v Pribinovej ulici začala realizovať plánovaná investičná akcia obce – budovanie chodníka, ktorý v tejto lokalite doteraz chýbal. „Firma, ktorá vyhrala výberové konanie, začala s realizáciou chodníka dlhého 150 metrov,“ potvrdil vedúci útvaru služieb a investičnej výstavby Miroslav Lóži. Teleso chodníka je budované postupne, po príprave terénu a podložja nasleduje osadenie obrubníkov, vybudovanie lôžka a pokládka zámkovej dlažby.

Podľa slov Miroslava Lóžihu by mali byť stavebné práce ukončené do konca novembra. Náklady na investičnú akciu sú plánované vo výške 280 000 korún. „Ďalšou investičnou akciou obce je budovanie odstavnej plochy v Ulici Andreja Hlinku,“ informoval nás Miroslav Lóži. Odstavná plocha s rozmermi 17 x 10 metrov bude vybudovaná v priestore medzi bývalým obecným úradom a bytovým domom. Miesto vhodné na odstavku vozidiel pomôže najmä obyvateľom lokality, ktorí ju využívajú na každodenné parkovanie pravdepodobne už začiatkom decembra. „Tým, ktorí majú autá, to veľmi pomôže,“ – skonštatovala jedna z obyvateľiek lokality, – „ale tým, ktorí majú deti, čo sa tu hrali, nespravili dobre.“ Budovanie odstavnej plochy sa veľmi potešili iní obyvatelia lokality, ktorý je zároveň majiteľom vozidla: „Je to výborný nápad, pretože je tu naozaj málo miesta na parkovanie!“

Parkovanie nebolo v tejto ulici riešené už počas jej budovania a cestná komunikácia je tu pomerne úzka. Vybudovanie odstavnej plochy s nákladmi 270 000 korún tak pomôže odhaliť zložité dopravné situácie.

Domov dôchodcov s ponukou pre obyvateľov obce

V domove dôchodcov Milosrdného samaritána v našej obci, ktorého zriaďovateľom je obec, žije 40 klientov. V ostatných rokoch prešla historická budova domova niekoľkými rekonštrukciami a úpravami. Vedenie zariadenia upravilo areál tak, aby poskytoval čo najlepšie podmienky pre odchýb obyvateľov domova a v budove upravilo niektoré priestory, aby sa zlepšili podmienky bývania klientov. V uplynulých mesiacoch prešla rekonštrukciou kuchyňa, v ktorej sa preinvestovalo 2,5 mil. Sk zo štátneho rozpočtu. Prestavba priestoru a takmer kompletná výmena zariadení trvala šesť týždňov. „Po rekonštrukcii sa začala strava pripravovať inými spôsobmi,“ – informovala nás riaditeľka zariadenia Ing. Eleonóra Blašková. – „Napríklad v konventomate, v ktorom sa potraviny inak spracovávajú, je viac šetriaceho režimu, čo sa týka zdravotných a výživnejších jedál sú schopní v kuchyni domova dôchodcov pripravovať jedlá aj pre starších občanov z Močenku a Hornej Kráľovej, ktorí nie sú obyvateľmi zariadenia. Záujemcovia si môžu objednať obedy, kombináciu obeda a večere, prípadne aj celodenné menu. „Samozrejme, že záujemcovia môžu vyskúšať našu stravu napríklad na jeden

týždeň,“ – odporučila Ing. Blašková, – „myslím si, že aj cenové relácie stravy sú prijateľné. Raňajky stoja 18,- Sk, obed 72,- Sk a večera 42,- Sk.“ Cenové relácie stravy z domova dôchodcov sú porovnateľné s cenami jedál ostatných zariadení ponúkajúcich podobné služby. Dobrou reklamou novej kuchyne v domove dôchodcov môže byť aj spokojnosť obyvateľov a zamestnancov zariadenia s kvalitou jedla. „Ja mám cukrovku, tak si nemôžem vyberať, ja mám väčšinou mäso, ale je to dobré. Som spokojná, veď som tu aj pribrala 10 kg,“

pousmiala sa obyvateľka domova pani Borzová. Rovnako reagovala pani Lachmannová: „Celkovo sa tu dobre varí, aj keď ja mám diétu.“ Spokojnosť netajili ani zamestnankyne, najmä Mária Lenčesová: „Odkedy máme novú kuchyňu, tak sa strava veľmi zlepšila, jedlá sú chutnejšie, teple, čerstvé, je to výborné.“ Pridala sa aj Helena Pápešová: „Som spokojná, kuchyňa je moderne zariadená a jedlo chutné.“ Prípadní záujemcovia o stravu v tomto zariadení sa môžu podrobne informovať priamo v Domove dôchodcov Milosrdného samaritána v Ulici sv. Gorazda.

Aquasport ponúka už aj fitnesscentrum

Obec Močenok už 5 rokov participuje na prevádzkovaní krytej plavárne, ktorá po celý čas slúži na relax a športovanie tisícov záujemcov z okolia. Podieľať sa na prevádzkovaní plavárne umožňuje Močenku členstvo v záujmovom združení miest a obcí Aquasport, do ktorého okrem našej obce patrí mesto Šala a obec Horná Kráľová a Soporňa. Bonusom pre členov združenia je zvýhodnené vstupné pre obyvateľov spomínaných obcí. „Inštitúcia dotovaného vstupného naďalej platí a je to veľmi výhodné a u ľudí aj obľúbené,“ – potvrdil vedúci krytej plavárne Ing. Edmund Horváth. – „Takéto možnosti existujú vďaka tomu, že aj mesto Šala, aj členské obce prispievajú zo svojich rozpočtov na krytie našich nákladov.“ Počas piatich rokov prevádzky sa v plavárni zmenilo k lepšiemu vybavenie aj poskytované služby. Boli zrekonštruované sociálne zariadenia, šatne aj bazénový areál. Návštevníci môžu navštíviť masáže, pedikúry, nakúpiť v športovom obchode a najnovšie môžu využiť aj služby fitnesscentra. „Cítili sme, že návštevníkom treba ešte niečo ponúknuť, tak sme hľadali riešenie. Najvhodnejšie sa zdalo zriadenie posilňovne. Bolo treba zabezpečiť finančné krytie, ktorým je úver. Fitness sme otvorili 1. augusta a postupne sa nám zvyšuje návštevnosť,“ netajil radosť nad zrealizovanou myšlienkou Ing. Horváth. Najväčšiu časť návštevníkov plavárne z Močenku tvorí mládež, mamičky s deťmi, ale aj celé rodiny. Mimoriadnej obľube sa tešia kurzy plávania pre žiakov základnej školy, ktoré močenská žiacka absolujú dvakrát ročne. „Obec Močenok týmto vytvára veľmi výhodné podmienky pre svojich obyvateľov. Za symbolický finančný príspevok alebo bez poplatku môžu v tomto zariadení tráviť svoj čas,“ potvrdil výhody pre občanov zástupca starostu obce Juraj Lenický. Možnosť navštevovať krytú plavárňu využívajú ročne stovky obyvateľov našej obce. Tento počet sa aj vďaka príjemnému prostrediu, možnosti odychu a športového výžitia každoročne zvyšuje.

Koniec marginalizovaného projektu

Koncom októbra 2008 sa v priestoroch Oblastného archivu v Šali uskutočnil seminár Integrácia Rómov, terénna sociálna práca, vzdelávanie a komunitné plánovanie. Stretnutie bolo záverečným seminárom projektu Programy zamerané na integráciu marginalizovaných rómskych komunít na území Nitrianskeho samosprávneho kraja, na ktorom sa zišli predstavitelia 11 obcí zapojených do projektu, 15 terénnych sociálnych pracovníkov, zástupcov Úradu práce Šala a Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Významným hosťom seminára bola veduca oddelenia stratégie a programov regionálneho rozvoja Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja Viera Juricová. Hovorila o využívaní zdrojov fondov Európskej únie pre zlepšenie života znevýhodnených skupín. Ďalšou diskutujúcou bola podpredsedníčka Nitrianskeho samosprávneho kraja JUDr. Ľubica Burdová, ktorá sa zamerala na možnú konkrétnu pomoc Nitrianskeho samosprávneho kraja spomínaným skupinám obyvateľstva. „Volení zástupcovia sú na to, aby riešili problémy aj týchto marginalizovaných skupín a je to vlastne pomoc aj starostom pri výkone ich verejnej funkcie.“ – objasnila problematiku JUDr. Ľubica Burdová, – „ale nedá sa spoliehať len na NSK, momentálne je obdobie, kedy zdroje možno získať z Eurofondov

a toto obdobie netreba prešpať. Je dôležité, aby takéto projekty, ako tu bol dnes prezentovaný, prebiehali nielen v tých obciach, ktoré sme tu videli, ale aby sa obce v širšom meradle zapájali do podobných projektov.“ V programe vystúpil aj starosta jednej zo zúčastnených obcí, starosta obce Močenok Ing. Marián Borza s príspevkom o prínose projektu pre samosprávu, obyvateľov obce a najmä pre cieľovú skupinu obyvateľstva a terénna sociálna pracovníčka Monika Hippová s konkrétnymi skúsenosťami z realizácie projektu. „Pomohli sme našim občanom integrovať sa. Pomohli sme im zapojiť sa do aktívneho života, či už v oblasti sociálnej, v oblasti zamestnanosti, prípadne v oblasti vzdelávania, respektíve zabezpečenia požadovaných podmienok na získanie vzdelávania rómskej komunity,“ – skonštatoval starosta Ing. Borza a pokračoval: „v ďalšom období plánujeme v tejto práci pokračovať, pretože je dobré tieto ciele naďalej rozvíjať, rómska komunita v našej obci i keď nie je rozsiahla, ale má špecifické problémy, ktoré vie napomôcť riešiť len obec v súčinnosti s lokálnymi sociálnymi pracovníkmi.“ Projekt a jeho nemalý prínos pre marginalizované skupiny obyvateľstva zhodnotila vo svojom vstupe aj manažérka Dr. Zuzana Kumanová a koordinátorka pre komunitné plánovanie Mgr. Agnes Horváthová. Úspešnosť projektu, ktorý sa snažil

pomôcť viac ako trom tisícakm Rómov z takmer 24 000 obyvateľov všetkých zapojených obcí, potvrdili aj účastníci seminára okrajovo zapojení do práce na pomoc Rómom. Patríli k nim napríklad riaditelia základných škôl v jednotlivých obciach, poslanci obecných zastupiteľstiev alebo pracovníci úradu práce, ktorí spolupracovali so sociálnymi pracovníkmi a zaznamenali zvýšenie zamestnanosti u rómskej časti obyvateľstva. „Robíme výberové konania napríklad na linkových operátorov, vznikajú nové pracovné príležitosti a podobne a to, že sa títo ľudia zamestnali, je určite aj zásluhou terénnych sociálnych pracovníkov,“ – potvrdila spoluprácu veduca odboru služieb zamestnanosti Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Šali Mgr. Alžbeta Turčková, – „mnohokrát im pomohli napísať aj žiadost, popríklad prišli s nimi na výberové konania. Ja som rada, že takto spolupracujú, je to vidieť aj na štatistike zamestnanosti.“ Terénna sociálna práca bude naďalej fungovať v piatich obciach zapojených do končiaceho sa projektu – Alekšinciach, Telinciach, Zbechoch, Diakovciach a Seliciach, ktorým sa podarilo získať ďalšie financie prostredníctvom nových projektov. Ostatné obce sa budú takisto uchádzať o prostriedky z fondov, alebo budú pokračovať sociálnej práce s Rómami riešiť iným spôsobom.

Aktivačná činnosť v Močenku

Práce vykonávané v našej obci prostredníctvom pracovníkov zamestnaných v aktivačnej činnosti sú realizované už niekoľko rokov. Aktivačná činnosť sa realizuje na základe zákona č. 139 z roku 2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5 z roku 2004 O službách zamestnanosti. Aktivačná činnosť funguje na základe písomných dohôd medzi úradmi práce a napríklad obcami a môžu sa v nej zamestnať občania, ktorí sú vedení v evidencii úradu práce nepretržite minimálne ostatných 12 mesiacov a sú v hmotnej núdzi.

V našej obci od 1.mája 2008 pracovalo takmer 40 takýchto pracovníkov. Ich zmluvy sa skončili k 31.októbru 2008. „Koncom mesiaca október spracovala obec opäť žiadosť o zamestnanie v rámci aktivačnej činnosti našich nezamestnaných. Žiadosť bola doručená Úradu práce v Šali a bude predmetom posudzovania,“ – objasnil situáciu starosta obce Ing. Marián Borza. – „V prípade, že úrad práce tú žiadosť vyhodnotí kladne, obec bude môcť využívať našich neza-

metných občanov v rámci projektu aktivačnej činnosti. Čo sa týka podmienok práce, tam dochádza k malej zmene, úväzok týchto zamestnancov sa rozšíri z pôvodných 15 hodín týždenne na 20 hodín týždenne.“ Nezamestnaní, ktorí majú záujem pracovať vo svojich obciach v aktivačnej činnosti, sa môžu týmto spôsobom zamestnať na dobu šiestich mesiacov s možnosťou predĺženia na ďalšie šesťmesačné obdobie. Potom im možnosť zamestnať sa v aktivačných prácach zaniká.

V našej obci sa po nadobudnutí platnosti zákona č.139 od novembra 2008 začína druhé šesťmesačné obdobie aktivačných prác. Starosta obce Ing. Borza potvrdil, že obec má potrebu využívať pracovníkov v aktivačnej činnosti počas celého roka: „Vzhľadom k tomu, že sa blíži zimné obdobie a potreba zamestnávať týchto občanov je nižšia, obec rozhodla o tom, že bude zamestnávať 10 ľudí na tieto aktivačné činnosti. Ostatných zamestnancov alebo občanov, ktorí sú v sociálnej sieti, plánujeme zamestnať začiatkom jarného obdobia budúceho roku.“ Náplňou práce pracovníkov v aktivačnej činnosti je najmä údržba verejnej zelene, upratovanie verejných priestranstiev a podobne. Aktivační pracovníci vykonávajú pomerne široký rozsah prác, ktorých výsledky vidno priamo v uliciach obce. Od vzniku aktivačnej činnosti je vzhľad našej obce neporovnateľne upravenjší. S pomocou aktivačných pracovníkov pri údržbe vzhľadu obce preto vedenie ráta aj v ďalších obdobiach.

Jeseň a práce v záhradkách

Jeseň je ideálny čas nielen na zber úrody zo záhradiek drobných pestovateľov, ale aj na výsadbu nových druhov alebo odrôd. Odborníci odporúčajú počas jesene vysádzať napríklad jablone, hrušky, slivky alebo čerešne a višne. Upozorňujú však, že každý pestovateľ by mal pri kúpe venovať mimoriadnu pozornosť kvalite rastlinného materiálu, ktorý sa chystá vysadiť vo svojej záhradke. „Prosím záhradkárov, aby nekupovali stromčeky z náhodných trhovísk, aby kupovali iba z renomovaných škôlok, kde je záruka bezvirózneho materiálu.

To je hlavný atribút, potom je to pravosť odrody a podpníka. Nikdy si nekupujte stromček, ktorý nemá označený podpník, to je ako občiansky preukaz, ktorý rozhoduje o tom, do akej vzdialenosti stromy vysadíme,“ radí záhradkárom vysokoškolský pedagóg a známy odborník v oblasti rastlinárstva a ochrany záhrad Prof. Ivan Hričovský. „Pokiaľ by pestovatelia chceli sadiť slivkoviny, odporúčam vysádzať odrody, ktoré sú samoopelievajúce a rezistentné voči šarke. Cudzoopelievajúce odrody neodporúčam, pretože tam

je problém s úrodnosťou. Pri čerešniach, keď chcú mať pestovatelia zdravé a nečerivivé čerešne, odporúčam vysádzať srdcovky.“ Okrem výsadby nového rastlinného materiálu je počas jesene potrebné venovať adekvátnu pozornosť aj stromom, ktoré už v záhradách pestovateľov rastú. Napríklad všetky odrody broskyň je potrebné po opade listov postriekať mednatými prípravkami proti nebezpečnej kučeravosti broskyň – nevynímajú opadané listie, ktoré môžeme aj pohrabať a zakopať do zeme v asi polmetrovej hĺbke.

Rovnako je potrebné zo všetkých druhov ovocných stromov odstrániť zaschnuté, mumifikované plody. „Tieto plody treba mechanicky pozbierať a takisto ich zakopať do jamy, nedať ich v žiadnom prípade do kompostu, pretože tam už sú zárodky chorôb – najmä chrestavosti,“ potvrdil Prof. Hričovský. So zdravotným stavom stromov veľmi úzko súvisí aj kvalita plodov, ktoré priniesu. Týka sa najmä ovocia, ktoré sa skladuje v čerstvom stave – jablká a hrušky. Na uskladnených plodoch sa môžu napriek dobrým skladovacím podmienkam prejavíť niektoré choroby, ktorým je možné predchádzať starostlivosťou o porast počas vegetačného

obdobia. Profesor Hričovský uviedol jeden príklad na chorobu napadnutom jablku: „Tuto pestovateľ zrejme

používal veľa dusikatej výživy. Toto jablko trpí tzv. pehovitou, ktorú spôsobuje nedostatok vápnika v pôde. Pokiaľ takéto plody máte, treba popod stromy prihnôjiť teraz na jeseň vápnom, napríklad dolomitickým vápnikom

alebo ak to nestihnete, potom keď sa vytvorila listy – v máji-júni je potrebné stromy postriekať prípravkom, ktorý obsahuje vápnik.“

radil Prof. Hričovský. Okrem tradičných odrôd ovocnín sa čoraz častejšie dostáva do predpredia potreba ekologického

pestovania, na ktoré sú najvhodnejšie vyšľachtené alebo prirodzene odolné odrody. Prírodné odolné najdeme najmä u druhov menej rozšírených medzi bežnými pestovateľmi. „Vynikajúcim príkladom je Aronia čier-

noplodá,“ uviedol Prof. Hričovský, „naši ľudia ju často volajú jarabina čiernoplodá. Tieto plody sú vynikajúce z pohľadu obsahových látok. Majú vysoký obsah pektínu, antokyanové farbiva, obsahujú jód, železo. Sú to plody,

ktoré sa dajú využívať na kompótovanie alebo sušenie a sú výborné na srdiečko. Ďalšou zo skupiny menej známych je Jarabina sladkoplodá moravská, prípadne rôzne druhy šípok. Všetky

tieto druhy sú minimálne náročné na chemickú ochranu a to je základ ekologického pestovania.“

Zber zeleného odpadu

Zber zeleného odpadu na zberných miestach za horným cintorínom a v susedstve zberných surovín v Úzkej ulici je obyvateľom obce k dispozícii už niekoľko sezón. Zájemcovia tu môžu odovzdať zelenú hmotu – oddelené konáre od kôrovia, listia, trávy alebo buriny. Zberné miesta sú pre občanov prístupné dvakrát týždenne – v stredu a v sobotu popoludní. „Je to veľmi dobrá vec,“ pochvaloval si jeden z obyvateľov. – „Zvážam odpad zo záhrady mojim rodičom aj sebe.“ So súhlasným stanoviskom sa pridal aj pán Kopa: „Je to veľmi dobré, lebo domy by sme to nemali kde dať. Čo s tým doma, keď spaľovať sa nemôže?“ Ďalší z občanov podal zároveň návrh: „Je to dobrá myšlienka, ale

obec by mohla ešte pomôcť najmä starším ľuďom zväznaním odpadu, lebo pre nich je to asi dosť ťažké.“

Zelený bioodpad preberajú poverení pracovníci od jari do jesene, kedy sú

zberné dvory v prevádzke. Pracovníci obce dbajú na správne rozdelenie odpadov tak, aby sa dali bez problémov ďalej spracovať. Mnohí obyvatelia si

už zvykli separovať aj zelený odpad, potvrdil to správca zberného dvora za horným cintorínom Vladimír Fulier: „Ľudia berú využívajú najviac v sobotu, ale ak je pekné počasie, tak aj v stredu ich príde dosť.“ Miroslav Lóži, vedúci útvaru služieb a investičnej výstavby, sleduje koľko rastlinného materiálu občania prinúdu do zberných miest: „Doteraz sa odviezlo približne 60 ton odpadu. To, čo občania privádzajú, sa priebežne drví a odváha na kompostovisko na ďalšie spracovanie.“

Okrem bioodpadu z obchodných zberných príbujajú na kompostovanie aj štiepky zo zberu konárov, ktorý sa už v tomto čase realizuje každú stredu spracovanie občanov. Tento sezónny zber ozrebaných a zviazaných konárov trval do 12. novembra 2008.

Čo je to euro?

Euro je spoločná mena 15 krajín v Európe. Od 1. 1. 2009 bude platiť aj na Slovensku. Jedno euro má 100 centov. Od 1. do 16. januára 2009 potrvá na Slovensku obdobie duálneho (dvojakého) obehu. Počas tohto obdobia bude možné v hotovosti platiť okrem eur aj koronovými bankovkami a mincami. Pri platičkách v korunách však bude výdavok v eurách. Od 17. januára 2009 bude možné platiť len eurami.

Ako si vymeniť peniaze?

Najjednoduchším spôsobom je uložiť si peniaze pred zavedením eura na účet do banky, kde budú automaticky prevedené na euro. Po zavedení eura budú komerčné banky bezplatne vymieňať koronové mince do konca júna 2009, bankovky do konca roku 2009. Banky budú môcť obmedziť bezplatnú výmenu korún za eurá podľa počtu vymieňaných bankoviek či mincí, limit na bezplatnú výmenu však nesmie byť nižší ako 100 kusov. Národná banka Slovenska bude vymieňať mince do konca roku 2013 a bankovky neobmedzene.

Treba si dať pozor na prípadných „nav-

števnikov“ domácností, ktorí budú ponúkať výmenu korún za eurá. Najlepšie je vymeniť slovenské koruny v banke alebo na pošte.

Výmenný kurz je stanovený ako koeficient so šiestimi platnými číslicami – dve pred desatinnou čiarkou a štyri desatinné miesta: 1 € = 30,1260 Sk. Hoci konverzný kurz je známy už od júla 2008, bude účinný až od zavedenia eura na Slovensku – od 1. 1. 2009.

Eurové bankovky a mince

Existuje sedem eurových bankoviek: 500, 200, 100, 50, 20, 10, 5 eur a 8 eurových mincí v hodnote: 2 eurá, 1 euro a 50, 20, 10, 5, 2, 1 centov.

Euro je mena silnejšia ako slovenská koruna, treba si čo najskôr zvyknúť na prepočet – napr. 100 korunových bankovka teraz bude v roku 2009 3 eurá a 30 centov v minciach.

Abysme sa v obecnom úrade vyhlí administatívne a časovo náročnejšie situáciám, platby v hotovosti v korunách od občanov budeme vyberať do 16. januára iba v nevyhnutných prípadoch – platba za odvoz tekutého odpadu, platba za overovanie podpisov a pod. Na prepočet bude použitý schválený

konverzný kurz a platba bude zaokrúhľená v zmysle platných predpisov. Dane bude možné platiť už v eurách, tj. po 17. januári 2009 na základe výmerov platných pre rok 2009. V prípade platby eurom občania obmedzovaní nebudú. Na záver možno zhrnúť a odporučiť nasledovne:

Uložte si svoje úspory na účet ešte pred zavedením eura. Koruny na účte vám banka automaticky premeni na eurá bez akýchkoľvek poplatkov, bez záloh. Slovenské koruny na vašom účte prepočíta banka na eurá presne podľa oficiálneho kurzu, banka si nemôže určiť žiaden iný kurz.

Vyhňte sa výmenám na ulici alebo ponukám od rôznych osôb vydávajúcich sa za predstaviteľov bánk, samospráv alebo iných inštitúcií, ktorí vás môžu navštíviť priamo u vás doma. Nik od vás nemá právo žiadať informácie o tom, koľko máte doma peňazi, alebo ako a kedy si ich plánujete vymeniť za eurá. Peniaze, ktoré si neuložíte teraz na účet, je najlepšie vymeniť za eurá vo vašej banke po zavedení eura. Banka od vás nebude požadovať kvôli prechodu na euro informácie o prístupe na váš účet, ako napr. číslo účtu, heslá alebo PIN kód.

Ing. Ján Valek, prednosta OčÚ

Euromena sa blíži

Euro bude ako národná mena na Slovensku zavedené 1. januára budúceho roku. Posledná zmena meny sa udiala v roku 1953. V roku 1993 sa realizovalo prekolovanie československej meny na slovenskú a českú, čo však občania nijako zvlášť nepocítili. Teraz sa už od augusta ceny tovarov a služieb udávajú v oboch menách, v korunách aj eurách. Po 1. januári 2009, kedy začne platiť ako mena euro, bude možné v hotovostnom platobnom styku platiť oboma menami – korunami aj eurami až do 16. januára 2009, kedy nastane takzvaný duálny obeh. Po tomto termíne bude možné platiť už iba eurami. Mnohí občania sledujú ceny v korunách aj v eurách už od začiatku duálneho zobrazovania, niektorí sa však chystajú kontrolovať ceny výrobkov až v novom roku.

Všetky banky budú v novom roku vymieňať slovenské mince za eurá, ale práve z dôvodu náročného vymieňania hotovosti a očakávanému náporu klientov v pobočkách bánk v prvej polovici januára je najvy-

hodnejším spôsobom, ako si zmeniť slovenské koruny na eurá, vklad slovenských korún do niektorého peňažného ústavu. „Ja by som v každom prípade odporúčala občanom, aby si otvorili účet v niektorej z bánk, vkladnú knižku alebo termínovaný účet,“ radila národná riaditeľka regionálnej pobočky Úbežobecnej úverovej banky Ing. Edita Hambalková. Pridala sa aj regionálna riaditeľka Slovenskej sporiteľne Ing. Zofia Danová: „Doporučujeme do konca roka vložiť prebytočnú hotovosť alebo úspory, ktoré máme doma do banky, banka bezplatne a právne správne prevedie slovenské koruny na euro.“ Banky ponúkajú širokú paletu produktov vhodných na vloženie hotovosti – účty, termínované vklady, hypotekárne listy, vkladné knižky a podobne. Väčšina bánk ponúka klientom aj zaujímavé nové produkty zamerané na to, aby bez stresov pomohli ľuďom zmeniť menu. Občania sa v týchto dňoch rozhodujú, či je pre nich lepšie využiť na zmenu peňazi služby bánk alebo hotovosť v korunách

priamo zameniť v banke. „To by som chcela aj ja vedieť, čo mám spraviť, veď každý má pár korún, či ich mám dať do banky alebo nie,“ povedala nám Mária Horňáková. Mladá dáma, ktorú sme zastihli pri výbere hotovosti z bankomatu, mala jednoznačný názor: „Lepšie je nechať peniaze v banke, banka ich premeni a my nebudeme mať žiadne starosti.“

Banky budú meniť slovenské koruny na eurá nielen v čase duálneho obehu do 16. januára 2009, kedy bude platiť aj slovenská mena aj euro a bude sa dať platiť oboma menami, ale budú hotovosť meniť aj po tomto dátume, keď už bude v platnosti iba euro. „Pri jednorazovom vklade budeme bezplatne prijímať do 100 ks bankoviek i do 100 ks mincí,“ potvrdila Ing. Danová z VUB. Tému rozvinula aj Ing. Hambalková zo SLSP: „Klient si môže bezplatne zameniť mince do polovice roka, to znamená do 30.6. 2009 a až do konca roka 2009 môže bezplatne zameniť bankovky. Po tomto dátume si môžu občania bezplatne zameniť bankovky, takpovediac donekonečna, v Národnej banke Slovenska.“

V niektorých bankách môžu mať po 16.1. 2009 výmenu hotovosti v slovenských korunách vyššiu ako 100 kusov bankoviek a 100 kusov mincí splatnenú podľa svojich interných predpisov.

Nápor klientov v sa období od 1. januára 2009 očakáva vo všetkých bankách, preto banky prispôbili otváraciu dobu počas prvých dní roka. „Počas konverzného víkend, ktorý je od 1. do 4. januára 2009 sa všetky banky dohodli, že budú otvorené od 10.00 h do 14.00 h, ale nie všetky pracoviská bánk,“ informovala Ing. Danová. – „Práve konverzný víkend od 1. do 4.1. 2009 je určený na zmenárenskú činnosť. Vtedy banka nebude robiť žiadne iné operácie.“ Filiiľky a pobočky bánk v našej obci nebudú podľa predbežných informácií v čase od 1. do 4. januára 2009 otvorené, ale občanom budú k dispozícii banky v mestách.

Pomoc pri prechode na euro ponúkajú banky a pošty aj formou takzvaných štartovacích balíčkov, ktoré sa budú predávať od 1. decembra 2008. Balíček má hodnotu 50,- Sk a obsahuje 45 kusov eurominci použiteľných v slovenských obchodoch od 1. januára 2009.

Odpad na priestransťvách v obci

Téma čiernych skládok je, žiaľ, stále aktuálna. Aj v takej veľkej obci, akou Močenok je, nachádzame stále nové a nové miesta, kde sú ľudia schopní zanechať svoje odpady.

„V zmysle zákona 233 O odpadoch v znení neskorších predpisov je držiteľ odpadov povinný odpady triediť.“ – objasnil problematiku člen Komisie životného prostredia pri OcÚ Vladimír Sabo. – „Držiteľ je povinný s odpadmi zaobchádzať v zmysle zákona, čiže odovzdať odpad tam, kde ho možno zneškodniť.“ Pod pojmom držiteľ odpadov zákon chápe majiteľa pozemku, na ktorom sa odpad nachádza, alebo na ktorom vzniká. Často však nastáva situácia, že niekto odpad neoprávnené uloží na cudzí pozemok – napriek tomu, že nevznikol príčinám majiteľa pozemku a nepatrí mu, zo zákona sa stáva majiteľ povinným zneškodniť ho. „Bohužiaľ má smolu, pretože ten obchodník alebo pozemok musí byť tak zabezpečený, aby tam nikto odpad nevyviezol. Je to niekedy problém, samozrejme, ale, žiaľ, znáša to potom majiteľ pozemku.“ – dodal Vladimír Sabo. – „V obci máme miesta, za ktoré je obec zodpovedná. Znamená to, že ak niektorý občan vyvezie odpad a umiestni ho na pozemky obce, tak obec je potom povinná, pokiaľ nezistí vinníka, odpad zneškodniť.“ Nejde pritom iba o komunálne odpady z domácností, ktoré sú v čiernych skládkach najčastejšie, ale aj o stavebný suť, zeminu, drevený odpad alebo nebezpečný odpad. Ak obec nezistí pôvodcu odpadu na svojich pozemkoch, musí odpady zneškodniť vo vlastnej réžii. Obecny rozpočet zatažuje likvidácia čiernych skládok každoročne sumou niekoľkých desiatok tisíc korún. „Všetky čierne skládky vlastne likvidujú nepresným spôsobom občania.“ – doviedil prednosťou obecného úradu Ing. Ján Valek. – „občania, ktorí platia poplatky a dane z nehnuteľností, ktoré obec vyrubuje a inkasuje na základe platných všeobecne záväzných nariadení a predpisov. Tieto peniaze, ktoré použijeme na likvidáciu čiernych skládok, nemôžeme použiť na rozvoj obce, teda v prospech občanov.“ Zaevidované odpady na rôznych majetkoch v intraviláne aj extraviláne obce rieši obvodný úrad životného prostredia v súčinnosti s obcou. Tá vyzve majiteľa na odstránenie odpadu a v prípade neuposlušnosti nariadenia obvodný úrad životného prostredia môže udeliť majiteľom pozemok vysoké sankcie za porušovanie zákona o odpadoch.

Všetci by sme si mali uvedomiť, že priestranstvá v obci aj jej extraviláne sú vizitkou ľudí, ktorí v našej obci žijú. Neporiadok, čierne skládky a kopy odpadu nedávajú iba negatívny príklad, ale ničia aj životné prostredie nás všetkých

Verejná nahrávka rozhlasovej relácie v Močenku

V pondelok 27. októbra 2008 sa v našej obci už po tretkrát uskutočnila verejná nahrávka rozhlasovej relácie Echorádio.

Dobrá prvotná spolupráca tvorcov relácie a vedenia Kultúrneho strediska v Močenku prerástla časom do pravidelných návštev výrobného štábu a účinkujúcich v priestoroch močenského kultúrneho domu. „Veľmi radi chodíme nahrávať von, pretože tam sú veľmi príjemní ľudia

a tú zábavu naozaj berú tak, že je to zábava,“ – prezradila jeden z dôvodov, prečo Echorádio existuje už 18 rokov, dramaturgička programu **Tamara Chlebová**. – „Ľudia sa tu dve hodiny bavia, horšie je to potom pre nás pri zostrihu, pretože výsledná relácia má iba 55 minút. Je ťažké dať toľko hercov dokopy na jeden termín a ešte, aby aj vyhovovalo domu kultúry, ale dá sa to a veľmi radi to robíme.“ Vo verejnej nahrávke sa predstavili ako moderátori herci Iveta Malachovská a Štefan Skrúcaný, ich hosťami boli známi herci, zabávači i speváci. Tradičné obsadenie tvorili herecké legendy Magda Paveleková a Ivan Letko, ktorí divákov bavili v niekoľkých vstupoch ako manželská dvojica alebo ako dvojica lekárka – pacient. Útok na bránice divákov sa vydaril aj zabávačskej dvojici Robo Kajzer - Peter Meluš, ktorí v niekoľkých vstupoch hovoreným slovom aj spevom rozosievali celú sálu. Hudobným hosťom večera bol „slovenský Armstrong“ Peter Ondria. Návštevníkom nahrávky ponúkol nádherné piesne v angličtine, slovenčine, ale aj humorný duet s Robom Kajzerom. Hlavným hosťom relácie bola známa slovenská herečka žijúca v Prahe Hana Gregorová. Momentálne sa Hana Gregorová často objavuje na obrazovkách televízie v populárnom seriály, preto sú jej návštevy Slovenska častejšie ako v minulosti. O účasť na verejnej nahrávke relácie prejavilo záujem niekoľko stoviek obyvateľov z našej a aj okolitých obcí a miest. Takmer plná sála divákov kultúrneho domu sa bavila na humorných skečoch protagonistov a výbornom hudobnom doprovide viac ako dve hodiny. Podujatie kladne hodnotili všetci návštevníci.

„Veľmi sa mi to páčilo, ja chodim stále,“ potvrdila jedna z návštevníčok. Pridal sa aj pán Eiselle: „Bolo to na jednotku, sme spokojní, bolo to naozaj dobre!“ Kontakt so známymi osobnosťami si vysoko cenila aj pani Zabáková: „Boli sme veľmi spokojní, zabavili sme sa a sme radi, že sme ich všetkých videli naživo.“ Dobre sa počas nahrávky cítili nielen diváci, ktorí si na toto podujatie prišli odýchnuť a zabaviť sa, ale zrejme aj účinkujúci, ktorí si pre nich program pripravili. „Mal som veľmi príjemný pocit, výborní, vnímaví diváci, pekný kultúrnik, boli sme sa prejsť trošku po obci – je čistá, veľmi pekná, bodaj by na Slovensku bolo takých obcí čo najviac.“ pochvaloval si Štefan Skrúcaný. Rovnako si vysoký záujem divákov cenila herečka Hana Gregorová: „Mám rada, keď sú diváci príjemní a bavja sa. Pre mňa je to úžasná, ja viem, čo to pre nich je, oni idú zajtra do práce a aj tak prídu!“ Močenok nebol neznámy ani speváčkovi Petrovi Ondriovi: „Počul som už o Močenku a som veľmi rád, že som bol tu medzi vami. Teším sa, že som mohol rozdať trošku „Armstronga“ a veľmi sa mi u vás páčilo. Super atmosféra, super ľudia, potlesk, všetko, dakujem.“ Moderátorka Iveta Malachovská sa u nás cítila dobre od prvej chvíle. „Pani, ktorá ma privítala, keď sme prišli, ma pochválila a pochošila sa z toho, že ma vidí. Máte tu veľmi príjemných ľudí, všetkých vás veľmi srdečne pozdravujem, Močencania!“ Rozvrh nahrávania relácie Echorádio na nasledujúci kalendárny rok je známy už v týchto dňoch, v programe opäť nechýba ani obec Močenok.

Návšteva u seniorov

V rámci októbra - Mesiaca úcty k starším sa v našej obci koncom tohto mesiaca uskutočnilo niekoľko podujatí pre seniorov z Močenku. Vedenie obce reprezentované starostom obce Ing. Mariánom Borzom a zástupcom starostu Jurajom Lenickým sa zúčastnilo milého stretnutia s dôchodkýňami v Klube dôchodcov.

Prijemné posedenie sa nieslo v priateľskom duchu. V neformálnych rozhovoroch sa hovorilo o problémoch staršej vekovej kategórie, dôchodkyne vyjadrili svoje názory na dianie v obci a ak sa im niečo páčilo, nešetrili pochvalou. „Som rada, že nás navštevujú aj z obecného úradu, posedíme si, porozprávame sa,“ pochvalovala si pani Lencěšová. Pridala sa aj pani Kosková: „Vidno, že pán starosta si nás váži, sme spokojné s touto návštevou.“ „Tešíme sa z každej maličkosti a keď nás nezabudnú navštíviť ani z vedenia obce, tak máme z toho veľkú radosť,“ potvrdila pani Tóthová. Ďalším podujatím venovaným starším bola návšteva Domova dôchodcov Milosrdného samaritána v Ulici sv. Gorazda. Všetci obyvatelia zariadenia, vedenie obce a domova sa stretli v jedálni domova dôchodcov. Prítomným sa prihovarila riaditeľka domova Dôchodcov Ing. Eleonóra Blašková. Starosta obce každému obyvateľovi venoval

malý darček a pri príležitosti ich sviatku im poďakoval za ich celoživotné snaženie sa a prácu. Návšteva vedenia obce sa niesla aj v duchu mnohých prijemných rozhovorov s obyvateľmi zariadenia. Riaditeľka zariadenia Ing. Eleonóra Blašková sa návštevám teší aj za svojich klientov: „Takéto návštevy vítajú, tešia sa tomu, návštevy by určite prijali aj častejšie, lebo väčšinou sú iba pri väčších príležitostiach. Veľmi sa tešia aj za návštev žiakov z materskej a základnej školy. Pán starosta má veľa povinností, ale keď mu to čas dovolí, tak sa vždy v našom zariadení zastaví.“ Vedenie obce, samozrejme, nevynechalo ani ďalšie zariadenie v našej obci slúžiace dôchodcom a starším spoluobčanom – Domov sociálnych služieb Barlička v Ulici dekana Ščasného. Jeho obyvatelia sa s vedením obce stretli v zimnej záhrade zariadenia, kde sa im prihovarila riaditeľka Darina Holovičová a starosta obce Ing. Marián Borza. Počas stretnutia sa obyvatelia zapájali do rozhovorov so starostom a zástupcom starostu obce. Hovorili spolu o svojich každodenných starostiach aj radoostiach. „Títo ľudia majú veľmi dobrý pocit z toho, že sú ešte zaujímaví aj pre predstaviteľov obce,“ – potvrdila riaditeľka zariadenia Darina Holovičová, – „sme vďační vedeniu obce, že pre nás uskutočňuje takéto posedenia.“ Radosť zo stretnutí so seniori netajil ani starosta obce Ing. Borza: „Na tieto stretnutia sa vždy teším, pretože sa stretávam s milými ľuďmi, ktorí majú skúsenosti a ktorí tie svoje skúsenosti chcú odovzdať nám, neskoré narodeným, aby sme z ich poznatkov na základe ich názorov zlepšovali život v našej obci. Tieto stretnutia sú pre mňa vždy obohatením.“ Vedenie obce venuje seniorom pozornosť počas celého roka, mesiac október je však špecifický a starším občanom vtedy my všetci preukazujeme úctu a vďaka za ich prínos spoločnosti častejšie.

Lan pártu po prvýkrát

Počas posledného októbrového víkendtu sa v Močenku uskutočnila takzvaná lan pártu. Ide o organizované stretnutie niekoľkých mladých ľudí, ktorí si naň priniesli vlastné počítače alebo notebooky s cieľom po sieťi si spoločne zahrať počítačové hry a zabaviť sa.

Názov lan pártu je odvodený práve od spôsobu zostrojenia počítačov, ktoré sa realizuje tzv. sieťou lan. Obvyčajne sa počas pártu vytvorí 2 timy, každý s piatimi hráčmi, ak je však účastníkov viac, priebežne sa v hre striedajú. „Striedame sa tu 12 alebo 13, každý si zahrá,“ – konštatoval organizátor stretnutia Martin Gálik. – „Sú tu aj lepší hráči, ktorí hry hrajú pravidelne, hrajú dokonca ligy, iní sú tu začiatčníci.“ Nadšenci počítačových hier sa po dohode s vedením stolnotenisového klubu stretli v stolnotenisovej herni, aby si hrou najmä strategických hier precvičili svoje logické myslenie, schopnosť plánovať, ale aj presnosť a rýchlosť.

Celé stretnutie trvá obyčajne niekoľko hodín, ak je hra pre zúčastnených zaujímavá, dokonca celý deň. „Som tu prvý raz,“ – povedal nám jeden z účastníkov, Marek, – „prišiel som sa zabaviť s priateľmi, je to tu fajn.“ Zaujímavé hrácke stretnutie sa konalo už tretíkrát a na každé ďalšie stretnutie prichádzajú noví záujemcovia. Zmysluplné trávenie voľného času mladých tak nadobudlo nový, veľmi moderný rozmer.

Insita 2008 v Humennom hostila aj Močenčana

Koncom júla 2008 sa v Humennom konal už 4. ročník medzinárodného výtvarného plénera pod názvom Insita 2008. Týždňové podujatie pripravilo pre 12 účastníkov zo Slovenska a zahraničia Vihorlatské osvetové stredisko a Vihorlatské múzeum. Jedným z pozvaných umelcov bol aj močenký rezbár Tibor Lešš. Organizatori chceli v prvom rade umožniť inštitívny ľudovým umelcom prezentovať svoju tvorbu a stretnúť sa s ľuďmi s podobnými záujmami. „Každý mesiac počas jedného týždňa vytvorí jednu sochu, ktorá tu aj zostala. Na tom diele bude každého meno a miesto odkiaľ pochádza,“ – zaspomínal si na podujatí Tibor Lešš. – „Rezbarov nás bolo päť – z Poľska, Maďarska, Francúzska a Slovenska, ostatní boli maliari.“ Všet-

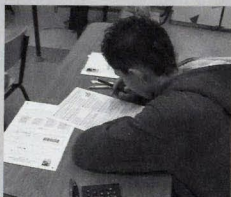
ky diela rezbarov, vrátane drevorezby Vodníka Tibora Lešša, boli nainštalované v expozícii Galérie pod holým nebom nachádzajúcej sa v skanzene ľudovej architektúry a bývania v Humennom, diela maliarov našli svoje miesto v expozícii kaštieľa Vihorlatského múzea v Humennom. Umelci tvorili denne takmer 8 hodín, vymieňali si skúsenosti, zážitky, vzájomne sa inšpirovali, pomáhali si a nadväzovali pevné priateľstvá založené na

spoločných záujmoch a láske k umeniu. „Veľmi veľa som sa naučil, dá sa povedať, že som skočil 20 rokov dopredu,“ – pochvaloval si Tibor Lešš. – „Zistil som sice, že mám slabé náradie, ale už som si objednal kvalitnejšie. Nástroje mojích kolegov mi urýchlili zhotovenie sochy, najmä píly, ktorými si pomáhajú, ja som doteraz všetko sekal.“ Tibor Lešš má svoj zabehaný štýl rezbárčenia, ktorý veľmi nechce meniť, napriek tomu si pochvaľuje poznatky, ktoré počas týždňového stretnutia nadobudol a mieni ich zručiť vo svojej ďalšej tvorbe: „Viac budem robiť, získal som inšpiráciu. Nikdy som nemal chuť prestať, ale takéto veci ma ešte ženú dopredu.“

Skúšobné testovanie deviatakov

Začiatkom novembra sa na vybraných základných školách v deviatich ročníkoch uskutočnilo skúšobné testovanie deviatakov zo slovenského jazyka a matematiky.

Základná škola v našej obci sa doň zapojila už po niekoľkýkrát. „Toto testovanie je vlastne takou prípravou,“ povedala nám riaditeľka školy Mgr. Gabriela Lovásová, – „chceme odbúrať stres žiakov, chceme, aby sa naučili správne vyplňať odpovedové háčky, pozorne čítať texty. Chceme vlastne dosiahnuť to, aby mali už teraz dobré výsledky, pretože tie výsledky, ktoré žiaci dosiahnu v celoštátnom monitore už budú veľmi dôležité v ich prijímacom pokračovaní na stredné školy.“ Testy zo slovenského jazyka obsahovali otázky na najrôznejšie témy, týkali sa gramatiky aj literatúry a preverovali vedomosti potrebné pre postup na stredné školy. Na test zo slovenského jazyka mali žiaci určený časový limit 60 minút. „Je to dobrá príprava, podľa mňa to bolo ľahké, iba niektoré veci tam boli zo slovenčiny trochu máťuce,“ skonštatovala po teste z jazyka deviatkačka Katka. Trochu iný názor mal jej spolužiak Robo: „Podľa mňa to bolo dosť ťažké, ale je to len príprava, takže to je nič, z matematiky to bude hádam ľahšie.“ Testy z matematiky boli pripravené tak, aby ich žiaci dokázali vyriešiť do 90-tich minút, čo bol aj časový limit na ich vypracovanie. Pripravené boli pre nich úlohy z aritmetiky a geometrie, s akými sa môžu stretnúť aj na monitore. „Výsledky, ktoré žiaci dosiahnu v tomto skúšobnom monitore, budú pre nich takým upozornením, v ktorom učive majú ešte medzery a kde teda pridať,“ zhodnotila situáciu riaditeľka Mgr. Lovásová. Výsledky skúšobného testovania by mali byť známe približne v polovici decembra. Skutočný monitor, ktorého výsledky budú dôležité pri prihlasovaní sa na stredné školy, sa uskutoční 11. marca 2009.

Holubári bilancovali a oceňovali

Začiatkom novembra 2008 sa v priestoroch kultúrneho strediska zišli členovia Základnej organizácie Zväzu chovateľov poštových holubov v Močenku.

„Stretli sme sa tu vlastne z dôvodu zhodnotenia a ukončenia pretekovej sezóny 2008, výmeny nejakých nových poznatkov a prípravy na celoštátnu výstavu holubov, ktorá sa bude koncom roka konať v Žiline,“ objasnil dôvod stretnutia predseda ZO ZCHPH v Močenku Ing. Gabriel Prváč. Počas stretnutia predsedu organizácie odovzdal úspešným členom ocenenia za celoročné úspechy. Juraj Šarkézi napríklad dosiahol ako jediný Slovákov so svojim 8-ročným súseňým holubom vynikajúci úspech vo veľmi náročnom preteku v Ríme. „Môj holub získal 1. cenu z preteku z Talianska, ale stratil som tam holubčiku,“ – nejtajil smútok Juraj Šarkézi. – „Nebol som

holubára Jozefa Gálu, ktorého holub vyhral významný pretek v kategórii dlhých tratí so štartom v nemeckom Würzburgu: „Celú sezónu som mal takú smotu, nedarilo sa mi, ale ten závod z Nemecka ten holub skrátka zaletel, ešte aj s hodinovým náskokom. Závod bol dlhý, viac ako 600 km.“ Veľmi zaujímavým a významným úspechom sa môže hrdiť aj ďalší člen organizácie Branislav Straňák, ktorý svojho holuba umiestnil do medzinárodnej testovacej stanice v Dolných Krškoch. Testovacia stanica sa stará o pridelenie holuby, ktoré pretekajú za svojich majiteľov počas každého roka v sérii pretekov, ktoré sú napokon vyhodnotené v celosvetovom meradle. „Už som sem umiestnil holuba tretí raz. Doteraz som nemal žiadny úspech, ten sa dostavil až tento rok. Boli tu holuby belgických, holandských, nemeckých, slovenských, českých a poľských chovateľov, spolu ich bolo 1 200. Do záverečných pretekov vydržalo 800 z nich a z tých 800 holubov bol môj holub na 4. mieste.“

sám, bolo niekoľko chovateľov, ktorí tam poslali holubov a nikomu sa nič nevrátilo ani jeden holub. Asi mali tie holuby problémy. Samozrejme, je potrebné mať materiál, treba sa o to starať, ale treba mať aj kus šťastia! Ďalšie ocenenie si za celoročnú prácu a starostlivosť o holuby vysúdil Ľubomír Bekényi, ktorému predsedu základnej organizácie Gabriel Prváč odovzdal víťazný pohár. „Je to za 1. miesto pretekov,“ – vysvetlil nám Ľubomír Bekényi, – „za všetky preteky starých holubov – za krátko, stredne aj dlhé trate, na ktorých sa moje holuby zúčastnili počas celého roka. Prvýkrát som majstrom klubu a samozrejme, že ma to veľmi teší.“ Klub si ocenil aj prácu

Ostatní členovia takisto pracovali so svojimi holubmi počas celého roka a dosiahli aj dobré výsledky, čím zvýšili kredit organizácie. Členská základňa Základnej organizácie Zväzu chovateľov poštových holubov v našej obci momentálne združuje 16 členov z Močenku, Jarku a Paty. Po útlme záujmu o holubárstvo a problémoch v samotnej organizácii sa situácia podľa hodnotenia členov organizácie teraz zlepšuje. „Mám dojem, že nastáva taký nový rozmach a do budúcnosti vidím veľký prísľub, že sa tu holubárstvo bude ďalej rozvíjať,“ dúfa vo väčší záujem Ing. Prváč.

POĎAKOVANIE

Žijeme veľmi hektickým životom, kedy človek nemá čas na nič a na nikoho. Preto každý ľudský pozdrav, pohľadanie, pochopenie, vypočutie človeka je veľmi vzácne. Tuto cestou sa chceme úprimne poďakovať vedeniu obce p. starostovi Ing. Mariánovi Borzovi a zástupcovia starostu obce Jurajovi Lenickému za to, že nezabúdajú na nás – seniorov, že prídu medzi nás a porozprávajú sa s nami o našich problémoch a starostiach. Dakujeme im za ich starostlivosť a lásku, ktorú nám venujú počas celého roka.

Členovia Klubu dôchodcov v Močenku

Príprava na jesenné sviatky

Už v posledných dňoch októbra boli prípravy na takzvané „dušičkové“ sviatky – Pamiatku zosnulých a Sviatok všetkých svätých v plnom prúde.

Denne sa na oboch močenských cintorínoch vystriedalo množstvo ľudí – počítajúc pracovníkmi, ktorí sa starajú o vzhľad cintorínov cez tých, ktorí prídu upravovať posledné

miesta odpočinku svojich blízkych, až po tých, ktorí si pamiatku svojich príbuzných a priateľov prídu uctiť modlitbou a zapálením sviece.

„Aj v tomto roku sa dôkladne pripravujeme na Sviatok všetkých svätých, v cintorínoch vyhrabávame listy, robíme poriadok, pripravili sme aj kontajnery a nechávame počas celého dňa otvorenú bránu, aby ľudia mohli pohodlne vozík kvety,“ informoval nás správca cintorínov Štefan Fica.

Ani pozostalí si úpravu hrobových miest nenechali na poslednú chvíľu. Mnohí už niekoľko dní pred samotnými sviatkami upravovali a zdobili hrobové miesta kvetmi, vencami a sviecami. Počas jesenných sviatkov je každoročne upravená aj otváracia doba každého cintorína, od 31. októbra do 2. novembra boli cintoríny pre návštevníkov otvorené nepretržite. 3. a 4. novembra 2008 boli prístupné do 22.00 h a v ďalších dňoch podľa otváracích hodín denne do 18.00 h.

Na sviatky sa pripravovali aj podnikatelia. Zabezpečili široký sortiment tovaru, o ktorý je zo strany zákazníkov každoročne záujem. „Ponúkame naozaj široký sortiment tovaru,“ skonštatovala Danka Lóžiová z Predajne sv. Gorazda, – „rôzne druhy kahancov, náhrad do kahancov, široký sortiment vencov, vencové kvety a podobne.“ „Sme pripravení, ponúkame vence všetkých veľkostí, farieb, škálu srdiečok, oválov, klasických vencov, ikebán, chryzantém a sviečok,“ predostrela nám ponuku aj Gabriela Pápayová z kvetinárstva.

Predsviatočným úpravám na cintorínoch prišlo koncom októbra aj počasie, slávnostná a pietna atmosféra na oboch cintorínoch bola za slnečných dní oveľa intenzívnejšia a príjemnejšia.

SMÚTOČNÉ OZNAMY

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa prišli rozlúčiť na poslednej ceste s našim drahým **Vladimírom Prúčnym**, ktorý nás navždy opustil 20. októbra 2008 vo veku 56 rokov. Ďakujeme všetkým za prejavy sústrasti a kvetinové dary.

Smútiaca rodina.

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa prišli rozlúčiť a odpredvať na poslednej ceste drahú mamičku, starú mamu a svokra **Annu Blažovú**, ktorá nás navždy opustila vo veku 75 rokov. Zo srdca ďakujeme všetkým za kvetinové dary a slová sústrasti.

Smútiaca rodina.

Dňa 28. septembra 2008 uplynulo 30 rokov od smrti nášho drahého otca a dedka **Bruna Welnitza** a 20. decembra 2008 uplynie 30 rokov od smrti našej druhej mamy a prababky **Máriei Welnitzovej**.

S úctou a láskou na nich stále spomínajú dcéra a štyria synovia s rodinami. Kto ste ich poznali, venujte im tichú spomienku.

Dňa 25. novembra 2008 sme si pripomenuli 1. výročie, čo nás navždy opustila naša drahá mama, babka a prababka **Mária Tothová**

S úctou a láskou spomínajú dcéra a celá smútiaca rodina.

Dňa 2. decembra 2008 si pripomenieme 9. výročie úmrtia nášho drahého otca, dedka a svokra **Vojtecha Lenčesa**.

S láskou v srdci na neho spomínajú synovia Emil, Jozef, dcéry Eva a Anna s rodinami. Kto ste ho poznali, venujte mu, prosím, tichú spomienku.

Smútiaca rodina

Spoločenská kronika

za mesiac november

Privítali sme:

Sabína Lenčesová * 17.10.2008
Sebastián Buzma * 28.10.2008
Bianka Danišová * 05.11.2008

Sv. Gorazda 591
M.R.Štefánika 470
Športová 1798

Povedali si áno:

Vladimír Chňapek a Soňa Kocánová 18.10.2008
Juraj Mészáros a Mgr. Martina Vörösová 18.10.2008
Peter Benčík a Mária Sklenárová 24.10.2008

Opustili nás:

Emil Urbánik * 31.08.1944 + 10.10.2008
Aurelia Siládiiová * 24.08.1927 + 16.10.2008
Vladimír Prúčný * 05.03.1952 + 20.10.2008
Rudolf Chudáčik * 28.10.1939 + 24.10.2008
Štefan Mihálik * 02.06.1946 + 28.10.2008
Jozef Mihálik * 01.01.1951 + 28.10.2008
Anna Blažová * 25.09.1933 + 07.11.2008

PROGRAM KINA MOČENOK

7. december 2008
Nepremieta sa.

14. december 2008 16,00 h

WALL-E
USA 103 min., slov. dabing
Zem je bezprávne zanesená odpadom. Podmienky sú neznesiteľné a tak ľudstvo opúšťa planétu a zanecháva tu len armádu robotov, ktorých úlohou je popouratovať. Po stovkách osamelých rokov nekonečnej práce pri triedení a nakladaní odpadu nachádza posledný fungujúci robotik Wall-E nový zmysel života. Stretáva elegantnú robotku Evu, ktorá prichádza z vesmíru a zisťuje, že Wall-E narazil na kľúč k budúcnosti planéty. Ponašľa sa preto späť, aby mohla čakajúcich ľudí informovať o tom, že už je bezpečné vrátiť sa domov – na Zem. Wall-E sa vyberie za Evu krížom cez celú galaxiu a dobrodružstvo sa môže začať...
Animovaná komédia.
MP Vstupné: 50,- Sk
1,66 Eur

21. december 2008 19,00 h AKO UKRADNÚŤ NEVESTU

USA 101 min., slov. titulky
Tom si užíva život. Je sexy, úspešný a vie, že sa môže spoľahnúť na svoju okúzľujúcu kamarátku Hannah. Všetko dokonale funguje až do chvíle, keď Hannah na šesť týždňov pracovne odíde do Škótska. Tom si uvedomí, aký prázdny je jeho život bez nej. Je ohromený, keď sa dozvie, že sa zasnúbila s bohatým a priazlivým Škótom. Tom súhlasí s tým, že pôjde Hannah na svadbu ako družba, no robí to len preto, aby sa pokúsil získať ju pre seba a prekaziť sobáš, kým je ešte čas.
Komédia.
Hrajú: Patrick Dempsey, Michelle Monaghan, Kevin McKidd a ďalší.
MP 12 Vstupné: 60,- Sk
1,99 Eur

28. december 2008
Nepremieta sa.

NA MESIAC JANUÁR 2009 PRIPRAVUJEME:

VESMÍRNI OPIČIACI – prvý človek vo vesmíre bol Gagarin, šimpanz Ham je zatiaľ posledný... dúfajme, že sa vráti!

ZRKADLÁ – Zlo existuje... na druhej strane.

Konverzný kurz 1 euro = 30,1260 Sk

Štatistika Obcejnej polície za október 2008

V mesiaci október 2008 Obecná polícia riešila 18 priestupkov, z toho:

podľa § 22 priestupky na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky	1
podľa § 45 priestupky na úseku životného prostredia	4
podľa § 46 priestupky proti poriadku v správe (držanie a chov psov)	3
podľa § 47 priestupky proti verejnému poriadku	2
podľa § 49 priestupky proti občianskemu spolunažívaniu	5
podľa § 50 priestupky proti majetku	3

Obecná polícia upozorňuje občanov a pracovníkov miestnych predajní, aby zvýšili svoju pozornosť pred blížiacimi sa sviatkami na zvýšený výskyt podvodníkov, ktorí využívajú predvianočný zhon na páchanie trestnej činnosti. Najmä pod zámenkou rozmiernenia bankoviek vyššej nominálnej hodnoty využijú nepozornosť predávajúceho na podvod a z predajne odchádzajú s neoprávneným ziskom, ktorý predávajúci často zistí až po ich odchode. *Ďalej by obecná polícia chcela upozorniť predovšetkým starších občanov na podvodníkov, ktorí pod zámenkou odpisu energií a rôznych iných zámeniek využívajú ich nepozornosť hlavne ku krádežiam cenných predmetov a finančných hotovostí.*

Herňa pastoračného centra navštevuje denne 40 detí a mladých ľudí... Príď aj Ty medzi nich...

V herni pastoračného centra si môžeš s kamarátmi zahrať:

- Biliard
- Stolný tenis
- Stolný futbal
- Šach a ďalšie stolové hry...

a pripravujeme pre Teba ďalšie aktivity...

Každú stredu si pozvaný o 17.00 h na detskú sv. omšu do kostola a každý piatok o 19. 30 h na mládežnícke „streto“ do pastoračného centra...

Herňa pastoračného centra je otvorená:

Pondelok – Štvrtok: 12.00 h – 20.00 h
Piatok: 12.00 h – 22.00 h
Sobota: 18.00 h – 22.00 h

Riadková inzercia

• Radoslav Braun - vodoinštalatérske a zámočnícke práce: voda, kanalizácia, sanita, ústredné vykurovanie, kované brány, zábradlia, ploty, zákazkové zámočníctvo. Tel. 0905 455 352, web: www.braunr.sk, e-mail: braunr@braunr.sk

• Predám tekvicové jadierka. Tel. 0918 570 302, 037/655 20 47.

• Predám malú hoblovačku š. 200 mm a satelitný komplet. Tel. 0905 838 714.

• p. Kohútová, ul. Družstevná 1541 (za kostolom) ponúka:
- bavlnené a krepové posteľné návlečky
- plachty s gumou i bez gumy bavlnené a teplé, rôzne farby
- návlečky a plachty do detskej postieľky

- prehozy na posteľe
- návlečky na malé vankúšiky
- rukavičky do kuchyne
Tel. 037/77 816 67, 0908 194 320

• Predám bugny CHICCO po jednom dieťati zeleno-hnedej farby. Tel. 0908 194 320.

• Predám v Močenku ornú pôdu, lesné pozemky, trávnaté porasty o výmere vyše 20 tis. m².
Cena dohodou. Kontakt na tel. č. 033/ 54 44 320, 02/43 33 34 14.

• Predám cirkulár a cesnak, tel. 0902 211 171.

• Predám cesnak 70,- Sk/kg na sadenie aj na konzum. Milan Packa, Hájska 1112, tel. 0908 484 788.

• Predám domáce vykrmené, očistené, vypitvané kačice, tel. 0905 126 622.

NOVOOTVORENÝ Salón J&M

KADERNÍCTVO

Dámske
Pánske
Detské

KADERNÍCTVO
tel. **0905 459 895**

KOZMETIKA

Poradenstvo
Vizáž

KOZMETIKA
tel. č.: **0905 932 068**
0910 989 998

Otváracia doba:

Po-Pia: 9.00 – 18.00 hod.

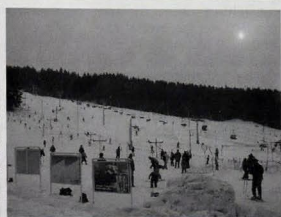
Sobota: 9.00 – 12.00 hod.

Bezbariérový prístup

SALÓN J&M Vlčanská 13

(Budova KOMEX, za zastávkou SAD, vchod z boku)

Na objednávky!

Prenájom celoročne kompletne vybavenú chalupu v podhorskej obci Belá-Dulice vo Veľkej Fatre.

Chalupa je po kompletnej rekonštrukcii.

Kapacita : 14 osôb.

Počet izieb: 4 /3x4p,1x2p/

2 x kúpeľňa so sprchovým kútom , 2 x WC

kuchyňa s jedálňou a krbom,

el. sporák, mikrovlnka, chladnička, TV

terasa nad potokom ,

možnosť grilovania , varenia v kotlíku

Parkovanie vo dvore.

Okolie:

LYŽOVANIE: Jasenská dolina/1km/ , Snowland Valča,

Martinské hole

TURISTIKA: Veľká a Malá Fatra, Gaderská dolina

Aquapark - Turčianske Teplice- celoročne

Kontakt: 0902 603 653

K dispozícii od 4.1.2009

Vznik, zánik a znovuvzostavenie močenského dekanátu I.

*Prednáška nitrianskeho kanonika Mons. ThDr. Ladislava Beláša,
opáta pri znovuvzostavení dekanátu Močenok*

Názov dekan v reči cirkevno-právnej už oddávna znamená predstaveného, a to najmä v Reholi sv. Benedikta, ktorý vo svojej reguli v 21. hl. ustanovil predstaveného nad desiatimi mníchmi.

Odtiaľ to prešlo do kapitúl, a potom na bezprostredných predstavených niektorého obvodu kostolov alebo farností.

Keď sa vytvárali diecézy ako územia cirkevnej správy na čele s biskupom, najmä v dobe Karola Veľkého, nemeckého cisára a jeho nástupcov, začali sa vytvárať oblasti cirkevnej správy, tzv. archidiakonáty na čele s archidiakonom ako ich predstaveným. Archidiakoni aj na našom území mávali obsiahnu a bohatú činnosť. Boli mocnými pomocníkmi biskupov a mali rozsiahle právomoci vzhľadom na rozsiahlosť diecéz. Ak bolo farností mnoho, archidiakoni mávali na pomoc vicearchidiakonov.

Časom bola právomoc archidiakonov zatlacena. Udržala sa v kapitulách. V nitrianskej kapitule to bol archidiakon katedrálnej s farními okolo Nítry, archidiakon

hradňanský, archidiakon trenčiansky a archidiakon žilinský. Pri ostrihomskej kapitule jestvoval archidiakonát nitriansky, ktorý zaberal tu časť, ktorá od februára tohto roku pripadla do terajšej nitrianskej diecézy. A dnes tvoria archidiakonát novozámocký.

Takí kapitulskí archidiakoni zvoľávali dvakrát do roka archidiakonálne rekolekcie, mali právo inštalovať farárov a ich pochovávať.

V našich podmienkach sa archidiakonáty delili na vicearchidiakonáty, čo sú naše dnešné dekanstvá.

Ešte donedávna, pokiaľ sa užívala latinská terminológia, úradné označenie dištriktuálneho dekanu bolo Vicearchidiakon, skratka bola VAD. Nesprávne to predkladali ako poddekan, malo to byť podarchidekan. V maďarčine to bolo főesperes a esperes.

Zo všeobecného sa vrátíme do partikulárneho, t.j. do močenského dištriktu.

V roku 1790 prvý dekanát diecézy, dekanát nitriansky, vytvárali farnosti: Branč, Čápor, Dražovce, Hrnčiarovce, Ivanka, Koliňany, Krškany, Močenok, Nitra – Dolné

mesto, Nitra – Horné mesto, Pohranice, Ťreg, dnešný Jarok.

Na čele ako dištriktuálny dekan bol vtedy Anton Šafarovič, farár v Jaroku. Náhradný dekan bol Ladislav Kamanházi, farár v Nitre – Dolné mesto.

Tento stav trval až do príchodu Augustína Roškovaního za biskupa do Nítry v roku 1859. Nitrianska diecéza mala vtedy 16 dekanátov. Biskup Roškovaní v roku 1860 previedol novú úpravu dekanátov a vytvoril 22 dekanátov. Viedli ho k tomu komunikačné dôvody, aby bol ľahší a možnejší prístup dekanu ku farárom. Ak biskup poslal nejakú úpravu, poslal ju dekanovi a od neho išla cirkulujúcim spôsobom po farách. Tí potom úpravu zapisovali do zvláštnych kníh. Farári ich ľudovo potom nazývali cirkulármi. Naše označenie OBEŽNÍK je doslovným prekladom. Tak prišlo aj k rozdeleniu nitrianskeho dekanátu, a tak vznikol náš močenský dekanát, do ktorého boli zadené farnosti: Branč, Čápor, Dolné Krškany, Ivanka, Jarok, Močenok. Prvým dištriktuálnym

dekanom močenským sa stal Jozef Remenárík, farár v Jaroku, ktorý bol od r. 1857 dovtedajším dištriktuálnym dekanom nitrianskym. Náhradným dekanom sa stal Jozef Ščasný, farár močenský.

Ako vyzerala postupnosť močenských dekanov ďalej? Dekan Jozef Remenárík v r. 1868 zomrel. Po ňom dištriktuálnym dekanom sa stal v r. 1869 Jozef Truka, farár močenský. Súčasne bol školským inšpektorom cirkevných škôl. Náhradným dekanom od r. 1873 sa stal Dr. Matej Steffány, farár v Jaroku.

Jozef Truka zomrel v r. 1877 a v tom roku sa stal močenským dekanom Dr. Jozef Bobok, farár v Močenku a bol nim do r. 1896, kedy sa stal kanonikom v Nitre. Po ňom sa stal dištriktuálnym dekanom v r. 1897 Dr. Ján Pulman, farár v Čápori. Ten v r. 1918 zomrel a dištriktuálnym dekanom sa stal v tomže roku Július Ludvíh, farár v Močenku, ktorý bol od r. 1909 náhradným dekanom.

V roku 1924 dištriktuálnym dekanom sa stal Eleuter Cseffalvay, farár v Ivanke, ktorý v r. 1938 odišiel do penzie. V roku 1939 prišiel do Ivanky za farára Dr. Simon Gallo, ktorý sa stal od r. 1940 močenským dekanom. Od r. 1937 dištriktuálnym sekretárom bol Anton Beňuška, farár v Branči.

Pokračovanie v budúcom čísle.

Najnovšie úspechy Karate Močenok

Posledný októbrový víkend absolvoval Denis Slávik, ktorí boli striedborní.

valo 13 členov močenského klubu Karate súťaž v Zemnom. V sobotu 25. októbra sa tu konalo 1. kolo Západoslovenského pohára v karate. Konkurencia 15 klubov s viac ako 150 súťažiacimi dokonale preverila pripravenosť všetkých účastníkov podujatia. Močenská trinásta karatistov pozostávala z niekoľkých kategórií od chlapcov až po mladších dorastencov. Množstvo hodín strávených na tréningoch a pri príprave na súťaž zúročilo počas prvého kola pohára až dvanásťkrát. V kata si v kategórii mladšieho žiactva medailové umiestnenia vybojovali Majka Nagyová a Ivanka Pápayová, ktoré si domov odniesli bronzové medaily a Majka Lenčesová

foto: Stefan Móri

Starší žiaci dosiahli na tri cenné kovy – striedborní boli Laura Janičová a Sa-

muel Vrabec a cennú zlatú medailu si vybojoval Maroš Tóth. Janičová a Tóth zároveň postúpili aj do ďalších bojov a k svojim prvým úspechom na tomto podujatí pridali obaja ešte po jednej bronzovej medaile. Na peknom bronzovom stupni sa v kata umiestnila aj mladšia dorastenka Veronika Lenická. Boje o umiestnenie v kumite boli ešte náročnejšie a močenská karatista sa po prvom kole súťaže môžu pyšniť 2 medailami – oboma zlatými. V kategórii mladších žiakov do 30 kg vynikajúco zabojoval Ján Lenický a v kategórii starších žiakov bola najlepšia Monika Leššová. Októbrová medailová zatvata tak opäť zdvihla latku úrovne klubu nielen po cieľavedomej práci športovcov, ale aj zásluhou trénerov Bohumila Kadvana a Štefana Móriho o ďalšie stupienky vyššie.

EURO v SLOVENČINE

Nová mena dorazí na Slovensko už o necelých 40 dní! Skôr než začneme euro používať na platenie, naučme sa ho najskôr správne používať v hovorenom a písanom prejave. Bolo kodifikované do slovenčiny, čo znamená, že sa má skloňovať. Ide o podstatné meno stredného rodu zakončené na samohlásku o, skloňujeme ho teda podľa vzoru mesto.

Príklad, ako správne používať (skloňovať) slovo euro v bežnej reči v porovnaní so slovom koruna:

euro	koruna
jedno euro	jedna koruna
dve eurá	dve koruny
päť euro	päť korun
sto eur	sto korun

	EURO	
	singulár	plurál
nominatív (kto, čo)	euro	eurá
genitív (koho, čoho)	eura	eurám
datív (komu, čomu)	euru	eurám
akuzatív (koho, čo)	euro	eurá

Znak eura € sa na počítači píše súčasným stlačením kláves ľavý CTRL, ALT a písmena E.

1. DEŇ ZAVEDENIA EURA – 1. 1. 2009

2. EURO JE PRÍLEŽITOSŤ

€ silná mena uznávaná všade vo svete
€ stabilná ekonomika
€ vyšší hospodársky rast a zlepšenie životnej úrovne
€ vyšší rast miezd, dôchodkov a zamestnanosti
€ lacnejšie a jednoduchšie cestovanie
€ práca v zahraničí
€ jednoduchšie podnikanie a obchod
€ silnejšia európska identita

3. KONVERZNÝ KURZ

Rada Európskej únie určila konverzný kurz pravdepodobne začiatkom júla 2008. Je od svojho nahlásenia nemenný a podľa neho sa prepočítajú všetky hodnoty v korunách na eurá – ceny v obchodoch, mzdy, dôchodky, sociálne dávky a bankové účty.

4. VÝMENA PEŇAZÍ

Do 16. januára 2009 budeme môcť platiť v hotovosti korunami aj eurami. Obchody však budú vydávať iba eurá. Po tomto termíne si budeme môcť peniaze bezplatne vymeniť:

- * v bankách – mince do 30. 6. 2009, bankovky do 31. 12. 2009,
 - * v Národnej banke Slovenska – mince do 31. 12. 2013, bankovky neobmedzene.
- Hladkému prechodu na euro môžeme pomôcť, ak si isпоры topred uložíme na účet do banky – koruny sa zmenia na eurá automaticky a bez akýchkoľvek poplatkov.

5. EUROVÉ BANKOVKY

Eurových bankoviek je sedem. Každá eurová bankovka predstavuje jeden architektonický štýl. Tématicky sú tieto slohy znázornené pomocou prvkov okien, brán a mostov ako symbolov európskeho ducha otvorenosti a spolupráce.

6. EUROVÉ MINCE

Eurových mincí je osem. Majú jednu stranu spoločnú a druhú národnú, podľa toho, ktorá krajina mincu vydala. Všetky mince platia v každej krajine eurozóny. Na slovenských eurových minciach bude dvojkříž na trojvrší, Bratislavský hrad a Kriváň.

7. DUÁLNE ZOBRAZOVANIE CIEN

Znamená zobrazenie hodnôt v korunách aj v eurách súčasne. Dvojaké zobrazovanie cien sa musí začať jeden mesiac po určení konverzného kurzu a potrvá ešte 12 mesiacov po zavedení eura.

8. MZDY, DÔCHODKY, SOCIÁLNE DÁVKY

Zamestnávateľia prepočítajú dohodnuté mzdy automaticky a bez poplatkov a zaokrúhľia ich na najbližší eurocent. Podobne Sociálna poisťovňa alebo úrady práce prepočítajú na eurá dôchodky a sociálne dávky – o prepočet netreba žiadať. Dôchodky a sociálne dávky sa budú zaokrúhľovať vždy smerom nahor – v prospech občana.

9. EURO NIE JE DÔVOD NA ZVYŠOVANIE CIEN

Výmena korun za eurá je hlavne technická zmena, pri ktorej sa všetky finančné údaje prepočítajú presne stanoveným kurzom. Samotný prepočet korun na eurá nie je dôvodom na zvyšovanie cien. Určitý nárast cien by však mohol byť spojený so zaokrúhľovaním. Zaokrúhľovať sa bude podľa matematických pravidiel na dve desatinné miesta a vplyv na cenový hladinu bude zanedbateľný. Pre proces zavedenia eura je tiež vypracovaný podrobný systém ochrany spotrebiteľa.

10. ĎALŠIE INFORMÁCIE O EURE:

zdroj: www.euromena.sk